Мүнөөдэр—Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой үдэр

АМГАЛАН БАЙДАЛЫЕ ХЁРХООР САХИГША

...АРАЙ нэгэ үдэшэлэн Улаан-...ын гудамжада хүхюу дуун, уян-...анай аялга зэдэлжэ байба. ...басагадай дүхэриг соо хэ-...ги пишаганаса хатарна. Эндэ ...шеэлдээн. Баярай халуун ...д. Инаг дулаан хахасалга. ...йун болооб? Хаана ошохот- ...—гэжэ ажэ эхигүй асуугдаба. ...Армида мордохомнай,—гэжэ ...агаан хүбүүн хүхюугээр ха-...а. —Барилгашадай клуб соо ...не үдэшэлгын вечер болоо. ...н абхамнай. Ракетчик.

...үнэй үгэнүүд соо баяр омо-...й тэмдэг яаха аргагүй үзэг-...Зүб даа. Манай ороной хүн ...Совет Армиин зэргэдэ алба ...ашые үндэр хэрэгтэ тооло-...рюун уялга, олдошогүй эти-...адабари гэжэ хэлэдэг.

...т Арми... Эхэ оронойомнай ...э Хүсэнүүд... Амгалан тай-... сахин зогсоhон баатар Ар-...Жэл бүхэндэ Совет Армиин ...Далайн-Сэрэгэй Флодой үдэр—...ник 23-най дүтэлэн ерэхэ ...вет арадай сэдьхэлдэ, дурасхаалда алдарта замай аялгын соло hэргэн зэдэлдэг. Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй түүхэ, намтар, баатаршалга габьяа тухай — бүхэтыень гансата хөөрэхэнь бэрхэтэй.

Эмхидхэгдэhэн сагhаа хойшо хүдэлмэришэн, таряашанай эрхэ сүлөө, зол жаргалые хамгаалжа, хүндэ хүшэр замуудые гаталhан манай Армиин алдар соло яаhан ехэб! Үшөө граждан дайнай дариин утаан соогуур ямар олон илалтануудые туйлажа, ямар олон габьяа, баатаршалга харуулжа, сагаантан, интервентнүүдые хайшан гэжэ намнаа hэм. Кронштадт, Перекоп, Волочаевка, Туркестан—баатар замуудайнь хуудаhанууд.

Арадай хэрэг илагдашагүй. Арадайл хэрэгые хамгаалжа ябаhан, хамгаалжа байhан, хамгаалхашье Совет Арми илагдашагүй. Революциин шуурган соогуур хатуу булаар дабтагдан, али олон дайсантай болоhон шуhата дайн, байлдаанuудта хатуужан, баатаржаhан Совет Арми. Далай дээрэшье, агаарташье, газарташье дайсанда илагдажа үзөөгүй, арадайнгаа эрхэ сүлөөе хамгаалжа шадаhан Зэбсэгтэ Хүсэнүүдээрнай бүхы дэлхэй омогорхохол ёhоороо омогорхоно.

Совет Армиин гаталhан замуудай алдарта хуудаhануудай нэгэн— 1941—1945 онуудай дайн. Дэлхэйе эзэмдэхэ hанаатай немец фашистнуудта эсэргүү тэмсэлдэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда манай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй хэhэн баатаршалга, габьяа, туйлаhан илалтань Бүмбэрсэгэй түүхэ, эпохын хуудаhанда бэшэгдээ ха юм. Дүрбэн жэл соо улаабхилhан байлдаануудта Совет Арми хатуужан, бэхижэн гараа. Энэ туршада хэды олон баатаршалга хэгдээб, хэды олон хүбүүд, басагад арадайнгаа түлөө ами наhаяа үгөөб! Бэеэрээ «тамын гал» хаалхалан унаhан Александр Матросов. Крымэй хахад арал дээрэ бэедээ граната шагталаад, дайсанай танкнуудые тэhэлhэн табан моряк. Фашистнуудэй самолёдые hүниин харанхыда мүргэн унагааhан лётчик Виктор Талилихин. Олон даа баатарнууд. Манайшье Буряад ороной олон хүбүүд дайнда хабаадалсаа. Республикымнай 29 хүн Советскэ Союзай Геройн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байха юм. Жэшээлхэдэ, мэргэн буудагша Жамбал Тулаев. Энэ хүмнай 300 гаран фашистнуудые hүнөөhэн. Орден, медальда хүртэhэн хүнүүдые тоолохо болоо hаа, Буряад орондомнай хэдэн мянган ёhотой. Эдэ манай эсэгэнэр, аханар, нүхэд—Совет Армиин сэрэгшэд—арадай хүбүүд хүн түрэлтэнние фашизмhаа абаралсаа, дэлхэйн хүрьhэтэ нюрууе фашис сабхиhаа аршалаа. Эдэл юрын хүбүүд Совет Армияа суурхуулаа, совет арадаа магтуулаа. Тэрэ 1945 оной хабарай, майн 9-нэй үдэр Илалтын салюдай одото тэнгэридэ сасаршахада, бүхы дэлхэйн арад Совет Армиие ёhотойл абарагшамнай гэжэ нэрлээ hэн. Зүб даа. Европын ямар олон гүрэн, оронууд фашис эзэмдэлгэhээ мултараа гээшэб, ямар олон оронуудта эрхэ сүлөө, зол жаргал мандаа гээшэб. Тэдэ оронууд мүнөө социализм байгуулжа байна.

Эхэ оронойнгоо, совет арадайнгаа амгалан байдалые сахин зогсоhон манай Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мүнөө сагай эрхим техникээр түгэс. Мүнөө сагай зэбсэгтэй. Хархис этэгээдүүдэй дайгаар манайда ороо hаань, дэлхэйн ямаршье газарта хүрэжэ шадаха, ямаршье юумые оножо, hүнөөжэ шадаха ракетэнүүд манайда бии. Абяанhаа түргөөр ниидэхэ, бүунгүйгөөр хаанашье хүрэхэ самолёдууд манайда бии. Уhан доогууршье, намаг соогууршье ябаха танкнууд манайда бии. Эдэ бүгэдэ зэбсэгүүд, техникэ совет арадай амгалан тайбаниие, ажал хэрэг, зол жаргалта ажабайдалые хамгаалхын, аршалхын тула Совет Армида үгтэнхэй, найдагданхай.

Ганса эдэ бүхы техникэ, зэбсэг манай Армиин нюур бэшэ. Манай Армиин нюур хадаа совет сэрэгшэд —юрын солдадhаа эхилээд, генерал, маршалнууд хүрэтэрөө. Эдэ юрын совет хүнүүд. Сэрэгэй hургуули гараhан, хатуу хүшэршье зам гаталhан хүнүүд. Эхэ орондоо, арадтаа, Коммунис партидаа үнэн сэхэ хүнүүд.

Мүнөө дэлхэй дээрэ амгалан бэшэ. Америкын империалистнууд Урда Вьетнамда шуhата дай үргэлжэлүүлhээр, Хойто Вьетнамай хото городуудые бомбодоhоор. Мүнөө дэлхэй дээрэ амгалан бэшэ. Океанай саагуурхин атамна, водородно бомбоор самнаhаар. Африкада, Латинн Америкэдэ номгон бэшэ.

Иимэ үе сагта манай Зэбсэгтэ Хүсэнүүд совет арадай амгалан байдал сахин зогсоходоо, хэзээдэ хёрхо. Дайсанай ямаршье сагта добтолоо hаань, шанга сохилто үгэхөөр, хүн түрэлтэниие ядерна аюулhаа абархаар бэлэн.

Совет хүн бүхэн мүнөө хёрхо байха ёhотой. Дайсанай ямаршье hэдэлгэ, харата hанаашалгануудые элируулэн, коммунизм байгуулгын хэрэгтэ нангин хүбитаяа оруулан ажаллахадаа, манай хүнүүд Совет Армидаа сэрэгэй шадабари, мэргэжэлээ улам дээшэлүүлхэдэнь туhална.

Коммунис партиин ударидалга доро арад зонойнгоо байдалые сахижа байhан СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаг!

...Ы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

...ПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 45 (11031) | 1966 оной февралиин 23, среда | Сэн 2 мүнгэн

„1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүд" тухай КПСС-эй ЦК-гай проектые Буряад ороной ажалшад бүхы совет хүнүүдтэй хамта хүндэтэйгөөр хүлеэн абаад, үнэн зүрхэнhөө hайшаана, дэмжэнэ

КПСС-эй ЦК-гай проект

1966—1970 ОНУУДТА СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ ТУШАА

КПСС-эй XXIII СЪЕЗДЫН ДИРЕКТИВЭНҮҮД

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь манай газетын февралиин 22-ой номерто)

...**Худэлмэриин хүсые зүбөөр хэрэглэхэ, промышленностиие ...дата адли тэнсүүгээр хубаарилан хүгжөөхэ зорилгоор** ...предприятинуудые гол түлэб дунда зэргын ба багахан ...дта бариха, тиигэжэ эрэ болон эмэгтэй хүдэлмэришэдые ...лха ябадал хараада абаха шухала. Томо городуудта ...шленность хүгжөөхэдөө, бии байгаа үйлэдбэриин предприятинуудые улам гүйсэдөөр ашаглаха, хүдэлжэ байгаа предприятинуудые экономикын талаар таарамжатайгаар шэнэдхэн ..., мүн эдэ городуудтахи хүн зониие, ажахые хангадаг ... предприятинуудые бариха.

... **Нютагуудай хоорондохи, республикануудай хоорондохи, ...а ороной баруун болон зүүн нютагуудай хоорондохи ... холбоо харилсаае hайжаруулха.** Энэ хэрэгые бэелүүлхын тулада гол транспортна магистралиин зарим участогуудые hайжаруулха, Дунда Сибириин магистралиие бүхы дээрээ ашаглалгада оруулха, Дунда Азиие ороной Европын хубитай холбоhон шэнэ түмэр зам бариха. Дунда Ази—Центр, ... Сибирь—СССР-эй Европодохи хуби гэhэн газопроводуудые бариха.

... Предприятинуудые шэнээр бариха ба шэнэдхэн заhаха ...хараалхадаа, **тэдэниие элдэб нютагуудта бариха техникоэкономическа боломжые,** мүн оптимальна хэмжээнүүдынь **hайжаруулжа тааруулдаг** болохо. Тиихэдээ үйлэдбэриин ниитэ ...ые, тэрэ тоодо энергиин гаргаша, байрын, коммунальна ... болон бусад дүтэрхы hалбаринуудай гаргашые, гадна ...шние хэрэглэдэг газартань абаашаха гаргашые доошолуулха гэжэ эрмэлзэхэ хэрэгтэй.

...ай ажахын hалбаринуудые хубаарилан хүгжөөхэ, экономическа районуудые хүгжөөхэ тушаа научна ёhоор зохёогдоhон ...удые үйлэдбэриие хубаарилан хүгжөөхэ түсэблэлгын гол ...н болгохо. Үйлэдбэриин хүсэнүүдые элдэб нютагуудта ...хэ түсэблэлгын асуудалнуудые, мүн экономическа талаар зэргэ ашa үрэтэй байхые эрдэм ухаанай зүгhөө ...гөөр шэнжэлэн үзэдэг болохо; эдэ асуудалнуудые шиидхэхэдэ нобшо хойрог ябадал, гансал өөрынгөө нютагай талые ... ябадал гаргахагүй.

... **Бүхы союзна республикануудай үйлэдбэриин хүсэнүүдые ...нээр, айхабтар хүсэтэйгөөр дэбжээхэ, хүн зонойнь байдал hайжаруулха.**

...66—1970 онуудта союзна республикануудай арадай ...е хүгжөөхэ талаар иимэ гол даалгабаринуудые хараалха.

...ССИН СОВЕТ ФЕДЕРАТИВНА СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

...мышленностиин талаар электроэнергетикэ, хара ба үнгэтэ металлурги, нефтиин, газай болон химическэ промышленность, машина бүтээлгэ, хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленностиие бусад hалбаринуудhаа түрүүлүүлжэ хүгжөөхэ гэжэ хараалха.

...омышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада ...5 дахин, тэрэ тоодо машина бүтээлгын болон металл болбосоруулгын продукциин хэмжээе 1,7—1,8 дахин ехэ ...хо. 1970 ондо 526—532 миллиард киловатт-час электроэнерги гаргагдаха, 271—281 миллион тонно нефть, 103— ...миллиард гурбалжан метр газ, 373—380 миллион тонно ...н, 31,6—33,3 миллион тонно минеральна үтэгжүүлгэ, ...542 мянган тонно химическэ утаhа, 1486—1616 мянган тонно пластмасса болон синтетическэ дабирхай, 29—30 ...лион хэhэг автомобилиин болон мотоциклэдэй покрышка, ...38 миллион тонно шэрэм, 69—71 миллион тонно булад, ...54 миллион тонно хабтайлгамал хара металл, 8,3—9 ...ион тонно булад труба, 7,3—7,9 миллион тонно целлюлоза, ...4—4,3 миллион тонно саарhа, 60—63 миллион тонно ...т үйлэдбэрилэн гаргагдаха гэжэ тодорхойлхо.

... 5—5,2 миллиард дүрбэлжэн метр пумаажан бүд, ... миллион паар оймhо болон носки, 727—772 миллион хэ...рикотаж, 324—333 миллион паар арhан гутал 3,2— ...миллион тонно мяха, 9,6—10,2 миллион тонно машинадагдаагүй hүнэй продукци, 3,1—3,2 миллион тонно элhэн саа...(свёклоhоо), 1,3 миллион тонно ургамалай тоhо, 4,5—4,7 ...миллиард условно баанха консервэ, 4,5 миллион хэhэг радиоприёмник болон радиоло, 4,9 миллион хэhэг телевизор, 1,3— ...миллиард түхэригэй мебель үйлэдбэрилэн гаргадаг болохо.

...Худөө ажахын талаар ороохо таряа, илангаяа шэниисэ, ...ын барайгар болон крупяной бусад ургамалнуудые али ...о ехээр абадаг болохо гээшэ шухалын шухала зорилго гэжэ тоолохо.

...РСФСР дотор абтадаг бүхы ороохо тарьяанай хэмжээе 110— ... миллион тоннодо хүргэхэ. Табан жэлэй туршада 550 мянган гектар уhалагдадаг газарые ашаглагдадаг болгохо, шииг ...этэй 2,5 миллион **гектар газар хатааха, 4 миллион гектар бэлшээридэ** уhа урадхуулха. 6,3 миллион гектар газарай сабшалан, бэлшээринүүдые эрид hайжаруулха талаар хэмжээ ябуулгануудые болон элдэб культуртехническэ хүдэлмэринүүдые бэелүүлхэ, эhэнги шороб хүрьhэтэй газарта изёёсхо адхажа hайжаруулха.

Европын хубида болон Ураалда Конаковско, Киришскэ, Костромской, Новочеркасска, Карамановска, Ириклинскэ болон Рефтинскэ ГРЭС-нүүдэй дэргэдэхи предприятинуудые ашаглалгада оруулха, Нижне-Камска болон Чиркейскэ ГЭС-нүүдэй түрүүшын агрегадуудые хүдэлгэжэ эхилхэ, Саратовай гидроэлектростанциие барижа дүүргэхэ, Чебоксарай гидроэлектростанци барижа эхилхэ.

Курска магнитна аномалида түмэрэй руда абалгые 2,2 дахин ехэ болгохо. Ново-Липецкэ, Череповецкэ металлургическа заводуудта, Нижне-Тагильска, Магнитогорскэ болон Орско-Халиловска металлургическа комбинадуудта, Челябинска болон Верх-Исетскэ металлургическа заводуудта шэнэ түхеэрэлгэнүүдые хүдэлгэжэ эхилхэ. Боксидуудай элбэг ехээр олдоhон Северо-Онежскэ хэбтэшые ашаглажа эхилхэ; Урупска болон Гайска малтамал шанаржуулгын комбинадуудые барижа дүүргэхэ. Киришскэ, Рязаниин, Ново-Ярославлиин болон Волгоградай нефть буйлуулха заводуудые барижа дүүргээд, бүхы хүсөөрнь хүдэлгэхэ. Березникидэ хоёрдохи калийна комбинат бариха. Баженовскэ асбестын комбинадай хүсые ехэ болгохо. Чебоксарай, Камышинай, Балашовой, Краснодарай. Шахтын, Оренбургын болон Чайковскиин бүд нэхэдэг комбинадуудые барижа дүүргэхэ. Хүнгэн, эдеэ хоолой болон загаhанай промышленностиин шэнэ предприятинуудые бариха, Альметьевск—Горький (III ээлжээн) солон Ярославль—Кириши гэhэн нефтепроводуудые бариха. Белорецк—Чишмы, Краснодар—Туапсе гэhэн түмэр замуудые барижа эхилхэ.

Сибириин болон Алас-Дурна зүгэй нютагуудта үйлэдбэриин хүсые түргэнөөр хүгжөөхэ гээшэ шэнэ табан жэлдэ дүүргэгдэхэ арадай ажахын шухала зорилго гэжэ тоолохо.

hаяхан олдоhон нефть болон тазые, мүн элбэг ехэ ой модо ашаглан, Баруун Сибириин газар дээрэ арадай ажахын томо комплекс байгуулха. Баруун Сибирьтэ нефть абалгые 20—25 миллион тонно, газ абалгые 16—26 миллиард гурбалжан метр хүрэтэр ехэ болгохо. Верхне-Кондинска болон Тавдинска ой модоной промышленна комплекснуудые барижа эхилхэ. Тюмень—Сургут гэжэ түмэр зам, Усть-Балык—Омск гэжэ нефтепровод бариха. Ивдель—Обь болон Тавда—Сотник гэжэ түмэр замуудые, Шаим—Тюмень гэжэ нефтепровод, тэрэшэлэн Березов—Игрим—Серов—Нижни Тагиль гэжэ газопровод барижа дүүргэхэ.

Сибирьтэ электроэнерги абалгые 141—143 миллиард киловатт-час хүрэтэр ехэ болгохо. Красноярска ГЭС-ые бүхы хүсөөрнь хүдэлгэдэг болгохо. Эрхүүгэй аллюминиин, Ачинскын глиноземой заводууд болон «Тувакобальт» гэжэ комбинадые барижа дүүргэхэ; Красноярска болон Братскын аллюминиин заводуудта, тэрэшэлэн Красноярскдахи хабтайлгамал алюмини бүтээдэг заводто шэнэ түхеэрэлгэнүүдые табиха, ашаглалгада оруулха ажалые түргэдхэхэ. Зэд, никель баянтай Талнахайн хэбтэшые ашаглаhанай үндэhөөр Норильска комбинат үргэдхэхэ, нефелинэй олдоhон Кия—Шалтырай хэбтэшые ашаглажа эхилхэ. Мүн зэдэй рудагаар баян Удоканска хэбтэшые ашаглажа эхилхэ.

Баруун-Сибириин металлургическа заводой түрүүшын ээлжээе гол түлэб барижа дүүргэхэ. Коршуновска малтамал шанаржуулдаг комбинадта шэнэ предприятинуудые ашаглалгада оруулха, Зүүн-Сибирьтэ ферросплавуудай завод барижа эхилхэ.

Нефть буйлуулдаг Омскын болон Ангарскын заводуудта, Ангарскын, Усольскын, Кемеровын, Омскын болон Барнаулай химическэ комплекснуудта шэнэ түхеэрэлгэ табижа, хүсыень нэмэхэ. Красноярска хизаарта электрохимиин комбинат барижа эхилхэ, Сибирьтэ нефть буйлуулдаг шэнэ завод бариха гэжэ хараалха.

Черногорско, Кемеровын, Ленинск-Кузнецкэ, Тюмениин болон Читын бүд нэхэдэг комбинадуудые ашаглалгада оруулха.

Братскын ой модоной промышленна комплексын түрүүшын ээлжээе барижа дүүргээд, хоёрдохииень эхилхэ, мүн Асиновска, Енисейн болон Чунска ой модоной промышленна комплекснуудые байгуулжа эхилхэ. Модо хюрөөдэдэг Маклаково-Енисейн заводуудые барижа дүүргэхэ.

Кузбассhаа гарадаг түмэр замуудые hайжаруулха, Хребтовая — Усть-Илимская, Решоты—Богучаны гэжэ түмэр замуудые бариха. Эдэнэй ашаар шэнэ районууд промышленна талаар ашаглагдадаг болохо.

Алас-Дурна зүгэй экономикые түргэн бушуугаар хүгжөөхэ. Алта, олово, вольфрам, ртуть, алмаз болон слюда саашадаа улам ехээр абадаг болохо. Малтамал шанаржуулдаг Солнечно комбинадые барижа дүүргэхэ, Хрустальнинска комбинадые үргэдхэхэ, Яхадай АССР-тэхи байгалиин алмазай шэнэ хэбтэшэнүүдые, Примориин хизаартахи вольфрамай хэбтэшые ашаглажа эхилхэ. Малтамал шанаржуулдаг Депутатска оловын комбинадые барижа эхилхэ, Примориин горнохимическэ комбинадые үргэдхэхэ. Ашагта малтамал бэдэрэн олохо хүдэлмэриие нилээд ехээр үргэдхэхэ.

Алас-Дурна зүгтэ ороной шэнэ металлургическа бааза байгуулха талаар проектнэ-бэдэрэлгын хүдэлмэри хэхэ. Яхадай АССР-тэхи Усть-Вилюйн газай хэбтэшые промышленна талаар ашаглажа эхилхэ.

Комсомольско целлюлозно-картонно комбинадай түрүүшын ээлжээе барижа дүүргэхэ, ой модоной промышленна шэнэ томо комплекс барижа эхилхэ. Зейскэ гидроэлектростанциин барилга эхилхэ, уhанай үертэй тэмсэхэ хэмжээнүүдые бэелүүлхэ.

Бүхы Союз дотор баригдадаг загаhанай, кидүүдэй, далайн ангай болон далайн элдэб продуктнуудай, тухайлхада, 35 процентыень Алас-Дурна зүгтэ абадаг болохо.

Владивосток, Находка болон Ванино гэжэ хотонуудтахи далайн портнуудые үргэдхэжэ, олон корабльнуудые хүлеэн абаха шадалтай болгохо. Ванино—Сахалин арал хоёрой хоорондо паром хэхэ, Комсомольск-на-Амуре хотын хажууда Амур мүрэн дээрэ хүүргэ барижа эхилхэ.

УКРАИНЫН СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Электроэнергетикэ, машина бүтээлгэ, газай, химиин болон хүнгэн промышленность түргэнөөр хүгжөөхэ, тэрэшэлэн хара металлурги, нүүрhэнэй болон эдеэ хоолой промышленность саашадань хүгжөөхэ. Промышленна продукциин үйлэдбэриин хэмжээе тухайлхада 1,5 дахин ехэ болгохо.

209—211 миллион тонно нүүрhэ малтан абаха, 161—163 миллиард киловатт-час электроэнерги үйлэдбэрилэн гаргаха, тэрэшэлэн 42—43 миллион тонно шэрэм хайлуулха, 48—49 миллион тонно булад, 37—39 миллион тонно хабтайлгамал хара металл, 4,7—5 миллион тонно булад трубануудые бүтээн гаргаха. Нефть абалгые 2 дахин, газ—1,5 дахин, приборнууд болон автоматизациин хэрэгсэл үйлэдбэрилгые хоёр гара дахин ехэ болгохо, химическэ түхеэрэлгэ 1,8—1,9 дахин, хүдөө ажахын машинануудые —1,6 дахин, тракторнуудые 1,6 дахин ехээр бүтээн гаргадаг болохо.

Минеральна үтэгжүүлгэ абалгын хэмжээе 10,9—11,5 миллион тонно, синтетическэ дабирхай болон пластмасса—227 мянган тонно, химическэ утаhа—104—108 мянган тонно, цемент —17—19 миллион тонно, бүд—625—644 миллион дүрбэлжэн метр, трикотажна хэрэгсэл—275—290 миллион хэhэг, арhан гутал—117—122 миллион паар, ургамалай тоhо—882—956 мянган тонно, свёклоhоо абаhан элhэн саахаар—5,6—5,7 миллион тонно, консервэ бүтээлгые 2,7—2,8 миллиард условно баанха хүрэтэр ехэ болгохо.

Донбассай мүнөө хүдэлжэ байгаа шахтануудые шэнэдхэн заhаха ажалые түргэдхэхэ. Нефть буйлуулдаг Кременчугай заводые барижа дүүргэхэ, тиимэ шэнэ завод бариха гэжэ хараалха. Нэгэдэмэл энергосистемые байгуулжа түгэсхэхэ, Криворожско, Луганска, Змиевскэ, Трипольско болон Бурштынска ГРЭС-нүүдые барижа дүүргэхэ. Мүн Донбассай, Ново-Днепровско болон Ладыжинска ГРЭС-нүүдые барижа эхилхэ.

Малтамал шанаржуулдаг Днепровско комбинат болон Севернэ ба Ингулецкэ комбинадуудай хоёрдохи ээлжээнүүдые барижа дүүргэхэ. Никитовскэ ртутна, малтамал шанаржуулдаг, Иршинскэ болон Верхне-Днепровско горнометаллургическа комбинадуудые үргэдхэхэ. Мүнөө хүдэлжэ байгаа предприятинуудые гол түлэб үргэдхэжэ, шэнэдхэн заhаhанай үндэhөөр машина бүтээлгые саашадань хүгжөөхэ гэжэ хараалха.

Азотно үтэгжүүлгэ гаргадаг Ровенскэ завод болон Белоцерковско резинотехническэ комбинадай түрүүшын ээлжээнүүдые барижа дүүргэхэ. Черкасска химическэ, Яворовско горнохимическэ, Ново-Стебниковскэ калийна болон Калушска химико-металлургическа комбинадуудые, Крымэй содово завод болон Крымдэхи титанай двуокисиин заводые үргэдхэн, шэнэ түхеэрэлгэ нэмэжэ табиха. Южно-Севашска магнезидэй заводой барилга эхилхэ.

Черниговск, Черкасска болон Тернопольско бүд нэхэдэг комбинадуудые барижа дүүргэхэ. Эдеэ хоолой болон мяха, hүнэй промышленностиин предприятинуудай барилгые түргэдхэхэ.

Шэниисэ, гэршүүхэ, барайгар, саахарай свёкло, наран сэсэг ехээр абадаг болохо. Республика дотор абтадаг ороохон тарьяанай ниитэ хэмжээе 37—38 миллион тонно хүргэхэ.

650 мянган гектар уhалагдадаг газарые ашаглагдадаг болгохо. Северо-Крымскэ каналай оршондохи газар дээрэ байгаа уhалууриин түхеэрэлгын түрүүшын ээлжээе барижа дүүргээд, тэрэ газарые ашагладаг болохо. Полесиин шадархи болон республикын баруун нютагуудтахи шииг нойто ехэтэй газарнуудые хатааха, хатаалгын түхеэрэлгые шэнэлхэ талаар 700 мянган гектар шахуу газар дээрэ хүдэлмэри ябуулха. Донбассай городууд, хүдэлмэришэнэй тосхон болон промышленна предприятинуудые уhаар hайнаар хангадаг болохо.

Москва—Киев—Львов—Чоп гэhэн түмэр замай линиие электрификацилжа дүүргэхэ, Одессын далайн портые шэнэдхэн заhаха, Ильичевскдэхи загаhанай портын болон судна заhабарилгын заводой түрүүшын ээлжээнүүдые, мүн далайн портын хоёрдохи ээлжээе барижа дүүргэхэ.

Хара далайн эрьедэ, Азов далайн болон Карпата хадын оршондохи курортнуудые олошоруулан хүгжөөхэ.

БЕЛОРУССИИН СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Юрын болон калийна дабhанай баян хэбтэшэнүүдые ашаглан, химическэ промышленность саашадань хүгжөөхэ, мүн тэрэшэлэн машина бүтээлгэ, хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленность саашадань хүгжөөхэ гэжэ хараалха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада 1,7 дахин, электроэнерги абалгые 2 дахин, торф абалгые 1,7 дахин, нефтиин түрүүшын буйлуулгые 4,4 дахин, минеральна үтэгжүүлгэ абалгые 3,8 дахин, химическэ утаhа бүтээлгые 3,2—3,7 дахин, прибор болон автоматизациин хэрэгсэлнүүд ба тэрээнэй запасной частьнуудые бүтээн гаргалгые 1,8 дахин, картон — 3,5 дахин, бүд—2,4 дахин, трикотаж — 2—2,1 дахин ехэ болгохо; 1,3 дахин ехэ мяха, 1,6—1,7 дахин ехэ машинадагдаагүй hүнэй продукци бүтээн гаргадаг болохо.

Республика дотор нефть абадаг промышленность байгуулха. Полоцко нефть буйлуулдаг завод болон Гродненско азотнотуква, Гомельскэ суперфосфатна заводуудые барижа дүүргэхэ, Солигорско хоёрдохи калийна комбинадые, тэрэшэлэн Пинскын бүд нэхэдэг комбинат барижа дүүргэхэ. Лукомльско ГРЭС-эй түрүүшын агрегадуудые ашаглалгада оруулха, Березовско ГРЭС-эй барилга дүүргэхэ. Солигорскдо гурбадахи калийна комбинат, Светлогорско целлюлозно-картонно комбинат болон хэмэл утаhанай Могилевско комбинат, гадна Полоцко химическэ комбинадай, нефть буйлуулдаг Мозырска заводой түрүүшын ээлжээнүүдые барижа дүүргэхэ, тэрэшэлэн Бобруйска шиннэ заводто шэнэ түхеэрэлгэ нэмэжэ табиха. Пумаажан бүдэй болон торгоной комбинадуудые барижа эхилхэ.

Республикын хүдөө ажахые hү, үхэр малай мяха, гахайн мяха, шубуунай мяха, хартаабха, лён-долгунец абалгаар мэргэжүүлэн хүгжөөхэ. Шииг нойто ехэтэй 1,5—1,6 миллион гектар газар хатааха, 900 мянга шахуу гектар газарые hөөг бургааhанhаа сэбэрлэхэ.

УЗБЕГЭЙ СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Узбекистан болбол СССР-эй хлопок абадаг гол газарынь байhан туладань тэндэ хлопок абалгые саашадань дэбжээхэ, мүн тэрэшэлэн үнгэтэ металлурги, газай, химиин, хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленность хүгжөөхэ.

Промышленна продукци абалгын хэмжээе тухайлхада 1,6 дахин, газ абалгые 2,3 дахин, электроэнерги абалгые 2,2 дахин, минеральна үтэгжүүлгэ — 2 дахин, рафинированнэ зэд—2,8 дахин, торгон бүд—2,8—3 дахин, ургамалай тоhо абалгые 1,3 дахин, үрэ жэмэсэй болон овощной консервэ бүтээлгые 1,6 дахин ехэ болгохо. Газар уhалха, хлопогой ажалда хэрэглэгдэхэ машина бүтээлгые нилээд ехэ болгохо.

Ферганада азотно үтэгжүүлгын болон хэмэл утаhанай заводуудые барижа дүүргэхэ. Алтын-Топканска туулга, цинкын болон зэдэй комбинадые үргэдхэжэ, тэндэ концентрированнэ минеральна үтэгжүүлгэ гаргадаг болохо. Ингичкинскэ вольфрамай рудник үргэдхэхэ, хайлаасагүй металлай Узбегэй комбинат болон Навои хотодохи химиин комбинадые үргэдхэн, шэнэ түхеэрэлгэ нэмэжэ табиха. Алта абалгын промышленность байгуулха. Ташкентын болон Навоидохи ГРЭС-нүүдые, Чарвагай гидроэлектростанциие барижа дүүргэхэ. Бекабадай ГРЭС-эй түрүүшын агрегадые ашаглалгада оруулха. Ураал уруу газ ехээр эльгээдэг болохо. Бухарагай газай район—Ташкент—Фрунзе—Алма-Ата гэhэн газопровод бариха.

Гэрэй холодильнигуудай завод бариха. Штапельна утаhаар торгон бүд хэдэг Наманганай комбинадые барижа дүүргэхэ. Пумаажан бүдэй комбинат, хлопок ээрэлгын, гуталай болон бүд нэхэлгын фабрикануудые, тоhо буйлуулха хоёр завод, консервын хоёр завод, виноград жэмэсэй архиин комбинат бариха.

Нарин утаhата сортын хлопок абалгые ехэ болгохо. 500 мянган гектар газарые уhалагдадаг болгохо. Голодно болон Каршинска талануудые болон Сурхан-Ширбадай нуга газарые уhалха, ашаглаха талаар хүдэлмэри үргэлжэлүүлхэ. Уhалагдадаг газарай ехэ дабhалиг боложо, намаг нуур тогтодог ябадалые болюулха, ганданги газарнуудые уhаар ехээр хангадаг болохо талаар хүдэлмэри ябуулха. 3,5 миллион гектар бэлшээридэ уһа урадхуулха. Аму-Дарья мүрэнэй адагта барайгар абаха томо бааза байгуулха. Худалдаанда гаргахын тулада овощ, бахча,

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

1966—1970 ОНУУДТА СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ ТУШАА КПСС-эй XXIII СЪЕЗДЫН ДИРЕКТИВЭНҮҮД

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь I-дэхи нюурта)

жэмэс болон виноград ехээр абадаг болохо. Каракуль болон мяханай, өөхэнэй шэглэлтэйгээр хонин ажалые хүгжөөхэ.

КАЗАХАЙ СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Үнгэтэ болон хара металлурги, нүүрһэнэй, нефтиин, химиин, хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленностиие түргэнөөр хүгжөөхэ гэжэ хараалха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлбал 1,7 дахин, электрын элшэ хүсэ 2 дахин, рафинированнэ зэд 1,9 дахин, туулга—1,4 дахин цинк үйлэдбэрилгые—1,9 дахин ехэ болгохо. Шулуун нүүрһэ малтан абалгые 68—69 миллион тоннодо, тэрэ тоодо нэмэл аргаар—32 миллион тоннодо хүргэхэ, нефть абалгые 15 миллион тонно, түмэрэй руда 26 миллион тонно хүрэтэр ехэ болгохо, шэрэм үйлэдбэрилгые 4—4,5 миллион тонноор, булад—3,5—4,6 миллион тонноор, минеральна үтэгжүүлгэ—2—2,2 миллион тонноор, цемент—6—6,3 миллион тонноор, мяха—505 мянган тонноор, ехэ болгохо, бүд—130—143 миллион дүрбэлжэн метрээр, арһан гутал—25—26 миллион паараар, трикотажна хубсаһые—95—101 миллион хүрэтэр хэһэгээр олон болгохо.

Джезказганска горно-металлургическа комбинадай, Лениногорско цинковэ заводой барилгые дүүргэхэ. Тишинскэ туулганай, Саякска зэдэй уурхайнуудые ашаглаха, Николаевска, Орловско шанаржуулгын предприятинуудай түрүүшын ээлжээе, Павлодарска шабарай заводой хоёрдохи ээлжээе ашаглалгада оруулха. Зүүн-Казахстанай зэд шудхалгын ба зэдэй электролитнэ заводые барижа эхилхэ.

Карагандын металлургическа заводой барилгые гол түлэб дүүргэхэ, Ермаковско ферросплавай заводой хүсые. Лисаковск шанаржуулгын комбинадай түрүүшын ээлжээе ашаглаха. Соколовско-Сарбайска шанаржуулгын комбинадай хүсые жэлдээ 30 миллион тонно руда шанаржуулдаг болотор ехэ болгохо, мүн окатыш үйлэдбэрилгые ехэ болгохо. Качарска шанаржуулгын комбинадай барилгые эхилхэ.

Экибастузай уурхай дээрэ шулуу нүүрһэ малтан абаха шэнэ хүсэнүүдые ашаглаха, энэ шулуу нүүрһэ хэрэглэхэ электростанцинуудай барилгые эхилхэ. Эдэ электростанцинууд Центральна ба Хойто-Казахстанииие электрын элшэ хүсөөр хангаха, мүн СССР-эй Европын хубидахи районуудта, Уралда электрын элшэ хүсэ үгэхэ. Ермаковско, Джамбулска ГРЭС-эй, тэрэшэлэн Капчагайска ГЭС-эй түрүүшын агрегадуудые ашаглалгада оруулха.

Мангышлак гэжэ хахад арал дээрэ нефть газ абадаг шэнэ томо районииие байгуулха хэрэгые түргэдхэхэ, Гурьевскэ нефть үйлэдбэрилдэг заводые үргэдхэхэ. Павлодарска Чикментскэ нефть буйлуулдаг заводуудай түрүүшын ээлжээнүүдэй барилгые хараалжа, ашаглалгада оруулха. Каратауда фосфоридуудай уурхайн үндэһэ һуури дээрэ химическэ промышленностиин томо бүлэг предприятинуудые байгуулха. Павлодарска химическэ комбинадай хүсэнүүдые ашаглаха. Хэмэл утаһанай Кустанайска заводой барилгые дүүргэхэ, резинэ үйлэдбэрилдэг комбинадай барилгые эхилхэ. Джетыгаринска асбестын комбинадай барилгые дүүргэхэ.

Хүдөө ажахын түүхэй эдые болбосоруулдаг промышленностиие, арадай хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгые түргөөр хүгжөөхые хараалха. Алма-Атын хлопчатобумажна, Джамбулска арһан тугалай комбинадуудай, Кустанайска штапельна утаһаар костюмуудые оёдог бүдэй комбинадай барилгые дүүргэхэ. Оёдолой 7, трикотажна 5, гуталай 2 фабрикануудые, мяханай 9 комбинат, кондитерскэ 3 фабрикануудые бариха. Камвольно-сэмбын комбинат, мүн хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин бусад хэдэ хэдэн предприятинуудые барижа эхилхэ.

1970 ондо 21—22 миллион тонно ороохо таряа абадаг болохые хангаха. Ган гаасууртай, газарай хүрьһэнэй һалхинда үлеэгдэжэ муудаха ябадалтай тэмсэхэ талаар хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ. Хартаабха болон овощ абалгые ехэ болгохо. 380 мянган гектар уһалагдадаг газарые ашаглалгада оруулха. Хлопок, саахарай свёкло тамхи, жэмэс болон виноград абалгые Урда Казахстанда ехэ болгохо. Мяха үгэдэг мал ажалые үргэнөөр хүгжөөхэ, хониной мяха абалгые, мүн ноохо каракуль арһа, хониной арһа абалгые горитойгоор ехэ болгохо. 38 миллион гектар бэлшээриие уһаар хангаха. Тухайлхада 32 миллион гектар урдань уһаар хангагдаһан бэлшээри дээрэ уһалууриин барилгануудые шэнэлэн бариха.

Иртыш—Караганда гэжэ каналай барилгые дүүргэхэ, Хойто-Казахстанда уһа дамжуулха томо барилгануудые үргэлжэлүүлхэ.

ГРУЗИИН СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Электроэнергетикэ, машина бүтээлгын, химиин промышленностиие булюу түргөөр хүгжөөхэ ябадалые, тэрэшэлэн эдеэ хоолой ба хүнгэн промышленностиин саашанхи ургалтые хараалха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада 1,6 дахин, электрын элшэ хүсэ абалгые 1,9 дахин, ашаанай автомобильнуудые бүтээн гаргалгые 2 дахин, минеральна үтэгжүүлгэ 2—2,2 дахин, торгон бүд—1,4 дахин, трикотажна хубсаһа — 1,6—1,7 дахин, улаан архи хэдэг түүхэй эдые 1,5 дахин, овощ болон жэмэсэй консервэ гаргалгые 2,6 дахин ехэ болгохо.

Ингурска, Варцихска, Намахванска ГЭС-үүдэй түрүүшын ээлжээнүүдые ашаглаха; Тбилисэй ГРЭС-эй хүсые 960 мянган киловатт хүрэтэр ехэ болгохо. Ткибуль ба Ткварчелидэхи шулуу нүүрһэнэй уурхайнуудай барилгые, Руставска азотно-туково заводой хоёрдохи ээлжээе барижа дүүргэхэ, Маднеульска зэд шанаржуулгын комбинат, тоо бодолгын завод, трикотажна хоёр фабрика, сайн набшаһа болбосоруулдаг 9 фабрика бариха.

Сай, виноград, цитрусова ургамалнуудые, тамхи саашадаа бүри ехээр абадаг болохые хангаха, тиихэдээ тэрэниие гол түлэб ургасыень ехэ болгохын ашаар түйлаха. 60 мянган гектар уһалагдадаг газарые ашаглалгада оруулха. Колхидын нугада 90 мянган гектар талмай дээрэ уһалууриин хүдэлмэри ябуулха.

Курортнуудай саашанхи хүгжэлтые, тэдээндэ эдеэ хоолой ажахы байгуулхые хараалха.

АЗЕРБАЙДЖАНАЙ СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Нефтиин, газай, химиин промышленностиин саашанхи хүгжэлтын, тэрэшэлэн машина бүтээлгын, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин саашанхи хүгжэлтые хангаха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада 1,6 дахин, электрын элшэ хүсэ абалгые 1,4 дахин, минеральна үтэгжүүлгэ үйлэдбэрилгые 2,1—2,3 дахин, трикотажна хубсаһа 2,2—2,4 дахин, арһан гутал 1,5—1,6 дахин, жэмэс болон овощой консервнүүдые 3,2 дахин, улаан архи хэдэг эд 1,9 дахин ехэ болгохо.

Нефть абалгые 23,5 миллион тоннодо, газ абалгые 8 миллиард кубометртэ хүргэхэ. Далай сооһоо нефть абадаг талмайе саашадаа ашаглахые хараалха.

Кировабадска шабарай заводой, Али-Байрамлинска ГРЭС-эй, хлопок ээрэдэг, ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикануудай барилгые дүүргэхэ. Сумгаитска химическэ комбинадай хүсые ашаглаха. Шэнэ тепловой электростанциин, Шамхорско, Тертерскэ гидроэлектростанцинуудай, Филизчайска полиметаллическа комбинадай, цементын заводой, хлопчатобумажна комбинадай барилгые эхилхэ. Слесарно-хабсаралгын хэрэгсэлнүүдэй завод, трикотажна дотор хубсаһанай хоёр фабрика, хэмэл арһанай завод, консервнэ 5, тамхинай-ферментационно 4 завод, тэрэшэлэн архиин заводуудые бариха.

Хлопок, тамхи, виноград болон жэмэс саашадаа бүри ехээр абахые хараалха, эртын овощ урһуулха томо ажахы байгуулха. Кура-Араксинска набтар газарые, Муганска таладахи газарые мелиоративна талаар һайжаруулха. Тиихын тула 200 мянган гектар газарые хужарһаа сэбэрлэхэ. 60 мянган гектар уһалагдадаг шэнэ газарые ашаглаха.

ЛИТВАГАЙ СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Прибор бүтээлгын, электротехническэ, радиотехническэ, электронно, станок бүтээлгын, тэрэшэлэн химиин, эдеэ хоолой, загаһанай, хүнгэн промышленностиие хүгжөөхые хараалха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада 1,7 дахин, электрын элшэ хүсэ абалгые, 1,7 дахин, электродвигательнүүдые бүтээлгэ 4 дахин, прибор болон автоматизациин хэрэгсэлнүүдые бүтээлгэ 2-һоо үлүү дахин, бүд 2,5—2,8 дахин, трикотажна хубсаһа 1,9—2 дахин, һүнэй продукци 1,7—1,8 дахин, сыр 2—2,1 дахин ехэ болгохо. Телевизор болон ажаһуудалай холодильнигуудые олоор гаргадаг болохые эмхидхэхэ.

Литовско ГРЭС-эй, Кедайнска химическэ комбинадай, Вильнюстэхи түлишын аппаратурануудай, Шяуляйдахи телевизор бүтээдэг, ажаһуудалай холодильнигуудай заводуудай, тэрэшэлэн хлопчатобумажна комбинадай, трикотажна фабрикын барилгые дүүргэхэ. Загаһа баридаг флодые заһабарилхын тула Клайпедэй судно-заһабарилгын заводой түрүүшын ээлжээе, утаһа ээрэлгын фабрика, хэмэл зөөлэн арһанай завод, саахарай завод бариха.

Һүнэй мал ажалые, мяханай гахай, шубуу үсхэбэрилгые хүгжөөхэ, лёнэй утаһа, хартаабха ехээр абадаг болохо. 670 мянган гектар хүдөө ажахын намаг газарые хатааха.

МОЛДАВИИН СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Промышленностиин гол һалбари болохо эдеэ хоолой промышленностиие саашадань хүгжөөхэтэйгөө хамта машина бүтээлгын ба хүнгэн промышленностиин ажал ехэтэй һалбаринуудай хүгжэлтые хангаха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада 1,7 дахин, электрын элшэ хүсэ абалгые 2,2 дахин, саад болон винограднигуудые элдүүрилхэ, мүн свёкло элдүүрилхэ тракторнуудые—4,4 дахин, консервэ—2,2—3 дахин, архи хэдэг эд—1,4 дахин ехэ болгохо.

1,2 миллион киловатт хүсэтэй Молдавиин ГРЭС-эй барилгые дүүргэхэ, архиин шэнэ заводуудые, консервын 7 заводые, саахарай заводые, ферментационно 3 заводые, ажаһуудалай холодильнигуудай заводые ашаглалгада оруулха, цементын Рыбнинка заводой хүсые ехэ болгохо. Хлопчатобумажна комбинадай барилгые эхилхэ.

Гол түлэб ехэ ургаса абахын ашаар виноград, жэмэс овощ, тамхи, саахарай свёкло, наран сэсэг ехээр абадаг болохо. Уһалууриин барилгануудай хүдэлмэриие үргэлжэлүүлхэ, 100 мянган гектар уһалагдадаг газарые ашаглаха.

ЛАТВИИН СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Машина бүтээлгые, илангаяа радиотехническэ промышленностиие, прибор бүтээлгэ, тэрэшэлэн химиин, трикотажай, загаһанай, тоһоной болон мяханай промышленностиин саашанхи хүгжэлтые хангаха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада 1,5 дахин, электрын элшэ хүсэ абалга—2,2 дахин, химическэ утаһа үйлэдбэрилгэ—1,5 дахин, мебель—1,3 дахин, трикотажна хубсаһа—1,7—1,8 дахин ехэ болгохо, малай тоһо—1,3 дахин ехээр абадаг болохо.

825 мянган киловатт хүсэтэй Плявиньска ГЭС-эй барилгые дүүргэжэ, Рижскэ ГЭС-эй барилгые эхилхэ. Модо болбосоруулдаг Болдерайска комбинадые, бүд ба галантерейнэ хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг комбинадые, трикотаж гадар хубсаһанай комбинадые, химико-фармацевтическа заводые, дренажна хоолойнуудые бүтээдэг заводуудые бариха.

Мяха-һүнэй мал, мяханай гахай, шубуу үсхэбэрилгые хангаха, лён болон хартаабха ехээр абадаг болохо. Шииг нойтон ехэтэй 520 мянган гектар газарые хатааха.

КИРГИЗЭЙ СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Үнгэтэ металлургиие, электротехническэ хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин саашанхи хүгжэлтые хангаха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада 1,6 дахин, электрын элшэ хүсэ абалгые 1,7 дахин, цемент үйлэдбэрилгые 1,8 дахин, свёклоһоо үйлэдбэрилэгдэдэг элһэн саахар абалгые 1,3 дахин, бүд 2,9—3,1 дахин ехэ болгохо. Фрунзе городтохи ТЭЦ-эй энергетическэ хүсые ашаглаха, Токтогульска ГЭС-эй барилгые үргэлжэлүүлхэ. Майлисайска электролампын завод, сонхын шэлэй завод, Ошско пумаажан бүд нэхэдэг комбинат, трикотажна гадар хубсаһанай фабрика бариха. Хлопково целлюлозын заводой барилгые эхилхэ.

Нарин ба нарибтар нооһотой хони үсхэбэрилгые саашадань хүгжөөхэ. Саахарай свёкло, хлопок, тамхи, мяха, нооһо, һү, жэмэс абалгые ехэ болгохо. Кировскэ уһанай хаалтын барилгые дүүргэхэ, Аламедин, Исфара мүрэнүүдэй урадхал заһан бариха талаар хүдэлмэри хэхэ. 60 мянган гектар талмай дээрэ уһалууриин барилга бариха, 260 мянган гектар бэлшээриие уһатай болгохо.

ТАДЖИГАЙ СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Электроэнергетикэ, химическэ промышленностиин ба үнгэтэ металлургиин, электриин элшэ ехээр хэрэглэдэг үйлэдбэриие, эдеэ хоолой ба хүнгэн промышленностиие булюу түргөөр хүгжөөхые хараалха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада 1,8 дахин, электрын элшэ хүсэ абалгые 3,1 дахин, ажаһуудалай холодильнигуудые гаргалгые 9 дахин, бүд гаргалгые 1,6 дахин, трикотажна хэрэгсэл—2,9—3,1 дахин, овощ болон жэмэсэй консервэнүүдые 2 дахин ехэ болгохо.

Нурекскэ ГЭС-эй түрүүшын агрегадуудые, Вахшска азотнотуково заводые, алюминиин заводой түрүүшын ээлжээе, Джижикрутска горнометаллургическа комбинадые ашаглалгада үгэхэ. Электрохимическэ комбинадай барилгые дэлгэрүүлхэ, Гермез—Курган-Тюбе—Яван гэжэ түмэр харгы бариха. Пумаажан бүд нэхэдэг комбинадай, трикотаж гадар хубсаһанай фабрикын, архиин заводой барилгые дүүргэхэ. Консервын завод, оёдолой ба гуталай фабрикануудые бариха.

Хлопок, виноград, жэмэс, торгоной утаһа ээрэдэг коконуудые үйлэдбэрилхэ хэрэгые ехэ болгохо. Мүн саад тарилгые, мяханай хонин ажалые саашадань хүгжөөхэ. Яван—Обикиикска нугын шэнэ газар уһалха, ашаглаха талаар хүдэлмэриие түгэсхэхэ. 90 мянган гектар талмай дээрэ уһалууриин барилга хараалха.

АРМЕНИИН СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Үнгэтэ металлургиин, химиин промышленностиин, нарин машина бүтээлгын, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин саашанхи хүгжэлтые хараалха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада 1,8 дахин, электрын элшэ хүсэ абалгые 2,3 дахин, минеральна үтэгжүүлгэ гаргалгые 3,7 дахин, прибор болон автоматизациин хэрэгсэлнүүдые 1,7 дахин, торгон бүд 1,8 дахин, трикотажна хубсаһа 1,8—1,9 дахин, улаан архи хэдэг түүхэй эд 2 дахин, овощ болон жэмэсэй консервэнүүдые 2 дахин ехэ болгохо.

Ереванай ТЭЦ ба Татевскэ ГЭС-эй барилгые түгэсхэхэ. Разданска тепловой электростанциин хүсые ашаглаха, атомна электростанци барижа эхилхэ. Үнгэтэ металлургиин предприятинуудай хүсые ехэ болгохо. Разданска горнохимическэ комбинадай барилгые гол түлэб дүүргэхэ.

Виноград, жэмэс, овощ, эфирнотоһото ургамалнууд болон тамхи бүри ехээр абадаг болохые хараалха. Уһалууриин газар таряалангые саашадань хүгжөөхэ.

ТУРКМЕНИИН СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Нефтиин, газай, химиин болон хүнгэн промышленностиин саашанхи хүгжэлтые хараалха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлбал 1,6 дахин, электрын элшэ хүсэ абалгые 1,4 дахин, цемент үйлэдбэрилгые 2,5 дахин, бүд 2 шахуу дахин ехэ болгохо. Нефть абалгые 15 миллион тоннодо, газ 12,6—15,5 миллиард кубометртэ хүргэхэ.

Нефтиин, газай шэнэ уурхайнуудые ашаглажа, ороной түб районуудта газ үгэхөөр хараалха. Байрам-Али—Ашхабад—Безмеин гэжэ газопровод бариха. Нефть болбосоруулдаг заводой, пластмассай заводой барилга эхилхэ. Горнохимическэ промышленностиин предприятинуудые шэнэдхэн барижа дүүргэхэ, мүн үргэдхэхэ. Мары районой ГРЭС-эй түрүүшын агрегадые ашаглаха. Текстильнэ, өөхэ тоһоной комбинадуудые, гуталай ба оёдолой фабрикануудые, тэрэшэлэн мяханай комбинадые бариха.

Хлопок, илангаяа нарин утаһатай сортнуудые, бүри ехээр ургуулдаг болохые хараалха. Каракуль нооһотой хонин ажалые саашадань хүгжөөхэ. 120 мянган гектар уһалагдадаг шэнэ газарые ашаглаха, мүнөө байһан уһалагдадаг газар дээрэ мелиоративна хүдэлмэриие һайжаруулха, 5,1 миллион гектар холын бэлшээриие уһатай болгохо.

Каракумска каналай нэгэдэхи, хоёрдохи зонын газарые ашаглаха хэрэгые түгэсхэхэ, энэ каналай барилгые саашадань үргэлжэлүүлхэ.

ЭСТОНИИН СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКА

Электроэнергикэ, сланцева, сланцехимическэ промышленностиие, машина бүтээлгэ, хүнгэн, загаһанай ба мяха-һүнэй промышленностиин саашанхи хүгжэлтые хараалха.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе тухайлхада 1,5 дахин, электрын элшэ хүсэ абалгые 1,8 дахин, сланц абалгые 1,3 дахин, минеральна үтэгжүүлгэ үйлэдбэрилгые 1,5 дахин, трикотаж хубсаһа гаргалгые 1,8—1,9 дахин, сыр абалгые 1,7—1,9 дахин ехэ болгохо.

Ново-Прибалтийска ГРЭС-эй түрүүшын агрегадуудые ашаглаха, жэлдээ 10 миллион тонно сланц абадаг хүсэнүүдые ашаглаха. Кохтла-Ярведэхи азотнотуково заводой барилгые түгэсхэхэ, «Маарду» гэжэ химическэ комбинадай, «Кивиыли» гэжэ сланцехимическэ комбинадай шэнэ хүсэнүүдые ашаглаха. Сланцын үнэһэ хэрэглэжэ, барилгын материал бүтээдэг Прибалтийска комбинат, тэрэшэлэн гидролизно-дрожжево завод бариха. Таллинай машина бүтээлгын заводые, «Вольта» заводые, сэмбын фабрикые шэнэдхэн бариха. Трикотажна фабрикын ба хэмэл арһанай заводой барилгые эхилхэ.

Мяха-һүнэй мал ажалые, мяханай гахай, шубуу үсхэбэрилгые хүгжөөхэ. Шииг нойто ехэтэй 240 мянган гектар газарые хатааха.

IX. Гадаадын экономическа холбоонууд

Гадаадын экономическа холбооной талаар табан жэлэй түсэбэй шухала зорилгонууд гэхэдэ, иимэнүүд болоно:

— социалис оронуудтай Советскэ Союзай экономическа холбоое саашадань хүгжөөлгэ, пролетарска интернационализмын ленинскэ ёһо гуримуудһаа, дэлхэйн социалис байгуулалтые бэхижүүлхэ зорилготой аха дүүгэй харилсан туһалалсалгын үндэһэ һууриһаа эшэ татаһан ажалай уласхоорондын социалис хубаарилигын булюу һайниие хэрэглэлгэ.

— худалдаа наймаанай холбоо барисаа бэхижүүлхын, бэеэ даанхай национальна экономикоёо бэхижүүлгэдэнь экономическа болон техническэ туһаламжа хүргэхын ашаар хүгжэжэ байһан оронуудтай экономическа хани харилсаагаа үргэдхэлгэ;

— харин бусад оронуудтай худалдаа наймаа хүгжөөлгэ.

Табан жэлэй түсэб соо хараалха гэбэл:

1. Социалис оронуудтай экономическа хани харилсаагаа хүгжөөхэ талаар:

— СССР болон бусад социалис оронуудай хоорондо эд бараанай эрьесые ехэ болгохо, экспорт болон импортын гурим саашадань нарижуулха талаар зүбшөөгдэһэн хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ, энээнэй үндэһэ һуури дээрэ гадаадын худалдаа наймаанай экономическа ашаг олзыень дээшэлүүлхэ;

— аха дүү оронуудай хоорондохи экономическа ашаг ехэтэй, мэргэжэһэн, хамжаһан тогтууритай үйлэдбэриие саашадань хүгжөөхэ, нэн түрүүшээр машина бүтээлгын, химиин промышленностиин, хара металлургиин, электроникын талаар үйлэдбэриие хүгжөөхэ;

— научно-техническэ хани харилсаа үргэдхэхэ, тэрэнэй онол аргануудые нарижуулха бэе бэедээ техническэ мэдээсэл хүргэхэ хэрэгые, научно-техническэ туйлалтануудаа, лицензэнүүдээ аха дүү ...

— Промышленностиин, транспортын, худалдаа наймаанай талаар, мүн кредитно-финансово холбоо барисаанай, уласхоорондын мүнгэнэй тоосооной талаар СЭВ гэшүүд байгааша оронуудай хоорондо экономическа ашагтай, шэнэ түхэлэй харилсаануудые хүгжөөхэ;

—үйлэдбэреэ мэргэжүүлһэн, хамжаһан хэрэгые үндэһэ бариматалан, социалис оронуудай бүтээдэг, худалдадаг эд бараае нэгэ янзын болгохо ябадалые үргэдхэхэ, продукциин түрүү стандартнуудые хэрэглэхэ;

— хабаатай орнуудай элшэ хүсэнэй ба түүхэй эдэй эрилтэнүүдые бэе бэедээ ашатай туһатайгаар хангахын тула хамтынгаа хүсөөр түлишын ба элшэ хүсэнэй, түүхэй эдэй нөөсые саашадань хүгжөөхэ.

2. Хүгжэжэ байһан оронуудтай байгуулагдаһан экономическа харилсаануудай талаар:

— Азиин, Африкын, Латиин Америкын хүгжэжэ байһан оронуудтай гадаадын худалдаа наймаанай холбоо, экономическа хани харилсаагаа бэхижүүлхэ;

— нэн түрүүн машина болон бусад промышленна продукциие ехээр худалдахын ашаар национальна экономикоёо хүгжөөхынь тула тэдэнэрэй эрилтэ хангаан, тэрэшлэн эдэ оронуудһаа хүдөө ажахын, промышленна эд бараа болон түүхэй эд худалдан абалгые тэрэ зэргээр ехэ болгохын ашаар хүгжэжэ байһан оронуудтай худалдаа наймаагаа үргэдхэхэ;

— национальна промышленность, хүдөө ажахы, научна болон проектнэ организацинуудай үндэһэ һуури, мүн транспортын ба хэлхээ холбооной мүнөө үеын эд хэрэгсэл байгуулгадань, геолого-бэдэрэлгын хүдэлмэри ябуулхадань, мэргэжэлтэдые ба мэргэжэл ехэтэй хүдэлмэришэдые бэлдэлгэдэнь хүгжэжэ байһан оронуудта техническэ туһаламжа хүргэхэ.

3. Советскэ Союзтай худалдаа наймаа хүгжөөхөөр бэлэн байһанаа мэдүүлдэг **промышленна талаараа хүгжэнги капиталис оронуудтай гадаадын худалдаа наймаа саашадань үргэдхэхэ.**

***

Ажалай уласхоорондын хубаарилгын булюу һайниие улам хүсэд дүүрэнээр хэрэглэхын, гадаадын худалдаа найманай экономическа ашаг олзыень дээшэлүүлхын, эд бараанай талаар совет хүнүүдэй эрилтэнүүдые һайнаар хангахын зорилгоор иимэ юумэ хараалха гэбэл:

— машинанууд, түхеэрэлгэ, приборнууд, транспортын болон хэлхээ холбооной эд хэрэгсэлнүүдые, мүн болбосоруулдаг промышленностиин бүтээдэг бусад эд бараа бүри ехээр худалдадаг болохын ашаар совет экспортын зүйлнүүдые һайжаруулха;

— орон дотор бүтээхэдэ гаргагша ехэтэй, капитальна һомололго ехэтэй байдаг түүхэй эд, материал болон эд хэрэгсэлнүүдые асархын ашаар, тэрэшэлэн арадай ажахын түрүү һалбаринуудые түргөөр хүгжөөлгэдэ туһалдаг техническэ талаараа түрүү түхеэрэлгэ худалдан абахын ашаар импортын зүйлнүүдые һайжаруулха;

— дэлхэйн дэлгүүрэй эрилтэдэ хүрэдэг экспортнэ продукци, илангаяа машина бүтээлгын продукци, ехээр гаргадаг болохын тула гадаадын дэлгүүрые гүнзэгыгөөр шэнжэлхэ, шэнэ мэргэжүүлэгдэһэн үйлэдбэри байгуулха, мүн мүнөө байһан үйлэдбэриие хүгжөөхэ.

—уласхоорондын далайн, агаарай, мүн бусад ашаа шэрэлгые өөрынгөө ороной транспортна зэбсэгээр бэелүүлхэ хэрэгые үргэдхэхэ, гадаадын наймаанай бусад туһаламжа хүргэлсэхые дэлгэрүүлхэ, тэрэшэлэн хариин туризмые хүгжөөхэ.

***

Эдэ директивэнүүдэй үндэһөөр 1966—1970 онуудта ... ажахые хүгжөөхэ түсэбые һалбари һалбаряар, союзна ре... кануудаар зохёохо. Тиихэдээ предприяти бүхэнэй өөры... жэлэй түсэбтэй байхаар табан жэлэй жэл бүхэнэй ... хубаажа үгэхэ.

Табан жэлэй шэнэ түсэбэй проектые СССР-эй Верх... ведэй үзэмжэдэ табихыень СССР-эй Министрнүүдэй ... даалгаха.

Табан жэлэй шэнэ түсэбые зохёолго хадаа ехэ ба харюус... зорилго мүн. Тэрэ хадаа ехэ үүсхэлтэ ажал хэхые, эконом... талаараа үндэһэтэй түбэй даабариие дээрэһээ ... эдэбхи үүсхэлгэй зүбөөр тааруулхые эринэ. ... үндэһэ һуури дээрэ табигдаһан табан жэлэй түсэб колле... хэнэй ажал хүдэлмэридэ тодорхой шэглэл боложо үгэхэ, ... хараатайгаар хүдэлхэдэнь, бүри ехэ найдамтайгаар, аш... ехэтэйгээр, үйлэдбэриин ашаг олзые хэлбэришэнгүйгөөр ... лүүлхэдэнь предприятинуудта туһалха байна.

Табан жэлэй шэнэ түсэбые дүүргэлтэ болгохо гэшэ ... лион хүнүүдэй, бүхы совет арадай эгээн дүтын ажал хэр... нэй эдэбхи үүсхэлэй, оюун ухаанай эршэ хүсэнэй аша ... болоно. Харюусалгаа дээшэлүүлхэ, гурим журам... гадхаха, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлхэ гэһэн эрилтэ бү... лективүүдһээ, хүдэлмэришэн бүхэнһөө эригдэнэ.

Табан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлгэ ... идейно-политическэ талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ партий... низацинуудай үүргые саашадань дээшэлүүлгэтэй, коммун... дай эмхидхэлэй хүдэлмэриие үргэдхэн һайжаруулгатай, ... олониитын эдэбхи үүсхэлые дэлгэрүүлхэ ябадалтай нягт... боотой юм.

Партийна организацинууд үйлэдбэриин ашаг олзые дээ... хын тула хэгдэһэн юумэеэ, мүн үшөө бүтээхэ юумэеэ ... лээр шэнжэлжэ үзэхэ, һайн дүй дуршалые, ажалшадай дү... нуудые согсолхо, бүхы үнэтэй, түрүү юумые үргэнөөр дэл... хэ, новаторнуудай, ухаалан зохёогшодой, уралан нарижу... дай үүсхэлые бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ ... һайзгайрхаха, һанаа амар, хамаагүй байха ябадалтай эр... тэмсэхэ шухала. Зурганайнгаа, нютагайнгаа талые үлүүс... ха ябадалтай эбсэшэгүй байха, дутуу дунданнуудые ... шууд сэхээр хүгжөөхэ, хойрог зан гаргаха ябадалые ... ямаршье асуудалааршье һаань гамгүйгөөр усадхаха.

Табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтые эмхидхэхэ талаар ... республиканудай Министрнүүдэй Соведүүдтэ, СССР-эй ... союзна республиканудай министерствэнүүдтэ, ажалшад... путадуудай Соведүүдтэ харюусалгатай үүргэ даалгагдана. ... шадай депутадуудай Соведүүд ажахын хэрэгтэ эдэбхи... оролсожо, олгогдоһон эрхэ түлөөлэлгэеэ үргэнөөр хэрэглэх... лай нөөсэ болон байгаалиин баялигуудые зүбөөр хэрэглэх... һоһоо хянаха, зурганайнгаа талые үлүүсэ хараха ... усадхаха ёһотой. Мүн худалдаа наймаа, арадай хэрэглэм... бараа үйлэдбэрилгые, хүн зониие культурно-ажаһуудалай ... хангаха ябадалые хүгжөөхэ, харгы бариха, город болон ... тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар Соведүүдэй ... ехэ зорилго табигданхай.

Профессиональна союзууд үйлэдбэриин түсэбүүдые дү... ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө бүхы хэм... хүгжөөхын, шэнэ техникэ нэбтэрүүлхын түлөө, ажалые ... ухаанай ёһоор эмхидхэхын, ажалай бүтээсэ дээшэлү... үйлэдбэриин ашагтай байхын, продукциин шанар һайжар... түлөө тэмсэхэ, хүдэлмэришэдэй болон алба хаагшадай ... эрхэ байдалые һайжаруулха тушаа саг үргэлжэ оролдо... ёһотой.

Коммунистнууд, ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй ... дууд, профсоюзай болон комсомолой эдэбхитэд табан жэл... бэй зорилгонуудые, тэрэнэй онсо илгааень үргэнөөр ой... ёһотой. Тиихэдээ арадай ажахын зорилгонуудые шиидхэх... тэ коллектив бүхэнэй, хүдэлмэришэн бүхэнэй хэһэн ажал... удха шанарые харуулжа үгэхэ, табан жэлэй түсэбэй даа... дые амжалтатайгаар дүүргэхэ ушар совет бүлэ бүхэнэй ... лай хэмжээндэ, бүхы ажалшадай ажаһуудалые һайжар... рагтэ сэхэ нүлөөлхэ юм гэжэ харуулха хэрэгтэй. Энэ ... бэелүүлгэдэ арадай хиналта ехэ үүргэ дүүргэхэ байна.

Парти арадтайгаа үнэн сэхээр хөөрэлдэдэг, юумэ ... мүн юушье гоёодоггүй, манай бодото туйлалтануудые, мүн ... хүгжэлтын бэрхэшээлнүүдые сэхэ руунь харуулжа байдаг ... тайгаа нягта холбоотой байһан хадаа, ажалшадай аша... үнэн сэхээр алба хэдэг хадаа Коммунис парти хүсэтэй юм... ябуулга тушаань арадай һайшаалгаһаа, үүсхэлыень дэмж... ондоо үндэр сэгнэлтэ партида байхагүй.

Бүхы совет арад табан жэлэй шэнэ түсэбые омог баяраар ... тэрэнэй хараалажые бэелүүлхэ байһандань парти эт... дэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд, колхознигууд, ... ажахын мэргэжэлтэд, наука болон культурын хүдэлмэри... өөрынгөө ажалаар, эршэ хүсөөр, эдэбхи үүсхэлээр энэ ... үлүүлэн дүүргэхын тула нэмэлтэ арга боломжонуудые ... олохонь найдамтай.

Табан жэлые бэелүүлгэ уласхоорондын ехэ удха шанар... ха. Советскэ Союзай экономическа хүсэнэй ургалта, ... үйлэдбэриин ашаг олзонь, совет хүнүүдэй ажаһуудалай ... хи хүгжэлтэ, социалис демократиин хүгжэлтэ, совет нац... на политикын амжалта—эдэ бүгэдэ хадаа социализмын ... талай бэедээ татасыень бүри ехэ болгохо, дэлхэй дээрэ ... хүсэнүүдэй саашанхи хубаарилгые социализмын аша ... хубилхадань, мүнөө үе сагай бүхы революционно хүсэн... хижэлгэдэ, тэдэнэй нэгэдэлэй бэхижэлгэдэ туһалха байна.

Социалис бусад оронуудтай Советскэ Союзай экономич... далдаа наймаанай, научна болон культурна холбоо барисаа... гэдхэлгэ хадаа тэдэнэй хоорондохи аха дүү хани барисаа... харилсаае бэхижүүлгэдэ, бүхы социалис хани барисаанай ... байһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ туһа...

Советскэ Союз бусад бүхы социалис гүрэнүүд шэнги ... нальна болон социальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэжэ байһа... дүүдтэ, Ази, Африка, Латиин Америкын өөрынгөө поли... экономическа бэеэ даанхай байдалые хамгаалжа байһан ... хүгжэжэ байһан гүрэнүүдтэ дэмжэлгэ үгэхэ гээшые өөры... тернациональна үялгэ гэжэ тоолодогшье байгаа, мүнөө... лоно.

Империализмые, нэн түрүүн американска империализм... хис хүсэнүүдые хазаарлаха, арадуудай дотоодын хэрэгтэ ... түримхэйшүүлэй хабаадалгада эсэргүүгээр тэмсэхэ, улас... дын түгшүүрил һуларуулха гээшэ бүхы дэлхэйн ... дай аша туһын гол шухала хэрэг мүн болоно. Дэлхэй... дай сараха гээшэ эгээл шухала зорилго болоно. ... вэнүүд дотор табигдаһан даабаринуудые дүүргэхэ тэ... ниитын эб найрамдал ба аюулгүйе бэхижүүлхэ хэрэгтэ ... хон нэмэлтэ боложо үгэхэ, ондо ондоо социальна байгуу... гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байха ленинскэ ... муудай уласхоорондын харилсаанда саашадаа батажан ... дэнь туһалха юм.

Табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ аха дүү социалис ор... уласхоорондын пролетариадай, дэлхэйн сүлөөрэлгын х... үмэнэ өөрынгөө интернациональна үялгые совет арадай... жэ байһанай шэнэ гэршэ мүн болохо.

Ерэхэ табан жэл онсо ехэ хоёр үйлэ хэрэгүүдээр тэмд... Ерэхэ жэлдэ совет арад, ажалша бүхы хүнүүд агуу ехэ О... социалис революциин 50 жэлэй ойе, тиихэдэ шэнэ т... лэй һүүлшын жэлдэ—агууехэ Ленинэй түрэһөөр зуун ж... тэмдэглэхэ юм.

Ленинизмын туг доро манай орондо илаһан социалис... ци хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үе сагай эхи табижа ... үе саг коммунизмын илалтада асарха юм.

Совет арадай зоригжуулхы ажал, зохёон байгуулхы с... гэн ухаан бодол һаруул һайхан коммунис ерээдүй тэш... зам бата найдамтайгаар гаргажа байна. Шэнэ табан жэл ... гын замаар урагшаа дабшалтада шухала алхам болож...

Мүнөөдэр—Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой үдэр

ЭХЭ ОРОНОЙ НАЙДАМТАЙ ХЭРЭМ, ДАЙШАЛХЫ АЛДАР СОЛО

СССР-эй Оборонын министрэй нэгэдэхи орлогшо, Советскэ Союзай маршал А. А. ГРЕЧКОТЭЙ хөөрэлдөөн

Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 48 жэлэй ой түйсэбэ. ТАСС-ай корреспондент А. Медведев энэ алдарта ойн урда тээхэнэ СССР-эй Оборонын министрэй нэгэдэхи орлогшо, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречкодэ хандажа, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй, социалис оронуудай арминуудай дайшалхы хани харилсаан тушаа хэдэн асуудалнуудта харюусахыень гуйба.

— Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай эхилһээр 25 жэлэй ой мүнөө жэлдэ гүйсэхэнь. Дайнай жэлнүүдэй үеын армитай манай мүнөөнэй армиие жэшэбэл, юу хэлэжэ болохо байнаб?

— Мүнөөнэй Совет Армиие дайнай үеын армитай жэшэжэ яашье болохогүй. 1945 ондо манай армида бии байһан бүхы зэбсэгүүд мүнөө хэрэглэгдэхэеэ болинхой. Тэрээнһээ гадна, дайнһаа хойшо частьнууд ба соединенинүүдэй зэбсэг болон дайшалхы техникэ хоёр-гурба дахин шэнэлэгдээ. Мүнөө Совет Армимнай элдэб янзын хүсэтэ ядерна һомонуудтай, тэдэниие хэрэгтэй газартань хүргэжэ шадаха найдамтай, ямаршье юумэндэ торохогүй оньһон хэрэгсэлнүүдтэй болонхой. Стратегическэ ракетэнүүд хэдэхэн минута соо түгэс бэлэн болгогдоод, дэлхэйн бүмбэрсэгэй алишье нютагта байһан эзэрхэг түримхэй дайсанда харюу сохилто үгэжэ шадаха хаба шадалтай,— гэжэ А. А. Гречко хэлэбэ.

Гэхэ зуура дайсанаа илаха хэрэгтэ хуурай газарай сэрэгүүдэй, агаарай добтолгоһоо хамгаалха сэрэгүүдэй, агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй, Далайн-Сэрэгэй Флодой угаа ехэ үүргэ дүүргэхэ байһыень совет сэрэгэй эрдэм ухаан үндэһэ болгон баримтална. Нэгэдхэмэл хүсөөр лэ дайсаниие баадхан сухарюулжа болохо байна.

Хүсэтэ техникээр бүрин зэбсэглэһэн ушар сэрэгүүдэй дайшалхы арга боломжые эрид дээшэлүүлхэ ябадал хангаа. Сэрэгэй хэрэгтэ үндэһэн хубилалтанууд болонхой. Хуурай газарай сэрэгүүдтэ габшагай-тактическа зорилготой ракетно-ядерна зэбсэг, хүсэтэ танкнууд, хуягта транспортёрнууд, зенитнэ түхеэрэлгэнүүд ба бусад дайшалхы зэбсэг хэрэгсэлнүүд бии. ПВО-той сэрэгүүдтэ баһал зенитнэ эрхим зэргын ракетэнүүд, абяанһаа һурагүй түргөөр ниидэдэг истребительнүүд бии. Агаарай-сэрэгэй хүсэнүүд абяанһаа түргэн ниидэдэг, ракетэнүүдые тээдэг хүсэтэ самолёдуудтай. Далайн-Сэрэгэй Флодой дайшалхы хүсэн мүн лэ оло дахин ехэ болоо. Хизаарлалтагүй түргөөр дабшаха нөөсэ арга боломжотой, ракетно-ядерна зэбсэгүүдтэй, уһан доогуур ябадаг атомна онгосонууд манай флодой дайшалхы гол хүсэн болонхой.

Гэхэ зуура сэрэгүүдтэ ямаршье һуртэй зэбсэгүүдэй бии байбашье, байлдаанай амжалтые эсэсэй эсэстэ хүнүүд лэ шиидхэхэ болоно. Совет сэрэгшэд морально-политическэ, дайшалхы дээдэ шанартай, Эхэ орондоо, арад зондоо, коммунизмын агуухэ хэрэгтэ хизааргүй үнэн байдаг.

Совет Армиин офицернүүд, бүхы алба хаагшад дааһан техникээ шадамар бэрхээр хэрэглэдэг. Ракетнэ сэрэгүүдтэ алба хэдэг офицернүүдэй 75 процентнь инженернүүд гү, али техническэ дунда эрдэмтэй хүнүүд байна. Авиацида, артиллеридэ, танкова сэрэгүүдтэ, флодто инженерэй эрдэмтэй офицернүүд урдынхиһаа һурагүй олон болонхой. Солдадууд, матросууд, сержантнууд ба старшинануудай юрэнхы эрдэм болбосорол нилээд дээшэлээ. Манай сэрэгүүд байлдаанай үедэ тохёолдожо боломоор оршон байдалда, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай дүй дуршалые хараада абалсан һургагдадаг.

Эдэ бүгэдын ашаар Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүд хаба шадал түгэс болонхой. Совет Арми агуухэ арадайнгаа баатар хүсэн ба дайшалхы солодо хүрэмэ байна.

— Варшавска договорто хабаатай оронуудай нэгэдмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша байһан туладаа, нүхэр маршал Та, эдэ оронуудай сэрэгүүдтэ ябажа үзэһэн байгаа ёһотойт. Тэндэ манай армиинхидал адли юун бииб?

— Варшавска договороор нэгэдхэгдэһэн, социалис оронуудай сэрэгүүдэй нэгэ янзын хараа бодолтой байһые түбхын түрүүн тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Варшавска договорто хабаатай оронуудай правительствануудай амгалан байдалай түлөө тэмсэдэг, добтолсохогүй гэһэн политика баримталдагынь элитэ. Гэхэ зуура эзэрхэг түримхэйнэрэй добтолоод байгаа һаань, манай арминууд бэеэ хамгаалаад һуухагүй, харин ябуулгаяа дайсанай газар дээрэ дары бэелүүлхээр зэһэжэ байдаг.

Варшавска договорто хабаатай оронуудай арминууд байлдаанай газарта ябуулга хэхэ нэгэ янзын тактика баримтална. Зэбсэгүүд тушаа хэлэбэл, тэдэмнай ехэнхидээ нэгэ янзын болгогдонхой. Зэбсэгтэ тулалдаанай ямар шэнжэтэй байжа магад тушаа адли хараа бодолтойбди, тиимэһээ сэрэгүүдые бэлдэлгын, һургалгын онол арганууд адлишуу байна.

Нэгэ гү, али хэдэн гүрэнүүдтэмнай эзэрхэг түримхэйшүүлэй зэбсэгтэ добтолго хээд байгаа һаань, Варшавска договорто хабаатай бусад оронууд аха дүү арадуудтаа тэрэ дары бүхы аргаараа, тэрэ тоодо зэбсэгтэ хүсэнүүдээрээ туһалха байха.

— Американецууд Вьетнамдахи дайнда булигдаха байха гэжэ олон хүнүүд тоолодог. Сэрэгэй талаар абажа үзэбэл, иимэ хараа бодолнуудынь үндэһэ баримтатай гү?

— Яһала үндэһэ баримтатай. Американска эзэрхэг түримхэйшүүл Вьетнамда зайлашагүй булигдаха байха. Юундэб гэхэдэ, илалта түйлахаар зоригжоһон нэгэдэмэл вьетнам арад эсэргүүсэн тэмсэнэ бшуу. Вьетнамецууд юрэ бусын зориг, баатаршалга гаргана. Эдэнэр эхэ ороноо хариин булимтарагшадһаа хамгаалхаар эрид шиидэнхэй. Вьетнам арадай эсэргүүсэлгэ улам шанга, мүн хариин булимтарагшадта эсэргүү сохилтонь бүри хүсэтэй болохо байха.

Социалис оронууд тэмсэн бодоһон Вьетнамда энэ бэрхэтэй сагтань шухала туһаламжа үзүүлжэ байна. Тусхайлан хэлэбэл, республикынгаа хамгаалгын хүсые, экономикые бэхижүүлхэ хэрэгтэнь Советскэ Союзай зүгһөө үзүүлэгдэдэг туһаламжые ДРВ-гэй хүтэлбэрилэгшэд үндэрөөр сэгнэнэ.

Урда Вьетнамай хархис сэрэгүүдэй, американска зонхилогшодойнь моральна байдал тон муу болонхой. Юундэб гэхэдэ, тэдэнэр тон харша, империалис дай хэжэ байна бшуу. Вьетнамда американска сэрэгэй техникэ биража хэрэглэгдэнэгүй. Ушар юуб гэхэдэ, эндэхи нютагай байдал (хада уула, ой модон) тэдэниие хүсэдөөр хэрэглэхэ арга олгоногүй.

— Амгалан ажаһуухые хүсэдэг арадуудай оролдолго хүсэлэлгэ гаргабашье, дайнай аюул үшөөл бии байһаар. Энээнтэй дашарамдуулан, манай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй урда ямар гол зорилгонууд табигданаб?

— Эзэрхэг түримхэйшүүлэй ама татахын тула тэдээнһээ хүсэтэй байха хэрэгтэй. Дайнай һүүлээрхи түрүүшын жэлнүүдые һанана бэзэт. Америкын Холбоото Штадууд тиихэдэ гансаараа атомна бомботой байһан юм. Тиигэбэшье Коммунис партиин, Советскэ правительствын зүгһөө зохихо хэмжээнүүд абтаад, манайхи багахан саг соо өөһэдын атомна зэбсэгтэй болоо һэмди. Энэ ушар империалистнуудай обыень дараһан байгаа. Мүнөө Советскэ Союзнай айхабтар ехэ хүсэтэ ракетно-ядерна зэбсэгтэй болонхой.

США-гай эзэрхэг түримхэй ябуулгын улам һүжэрөөгдэжэ байһые, Баруун Германиин засаг баригша бүлэгүүдэй үһөө нэхэлгын хархис политика баримталдагые хараада абажа, мүнөөшье оборонно хүсэ шадалаа һуларуулха ёһогүйбди. Парти, правительствамнай арми ба флодойнгоо мүнөө сагай эрилтэнүүдтэ харюусахаар байхын тула шухала хэмжээнүүдые абана.

Эхэ ороноо, социализмын бусад оронуудые ямаршье сагта хамгаалхаар дайшалхы бэлэн байха гээшэ Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй тон шухала зорилго болоно. Энэ ушар ходоо бэлэн байхыемнай, дайсадай элдэб аашануудые һэргэг хёрхоор адаглан хаража байхыемнай уялгална.

Манай ороной Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэй хамта социалис түйлалтануудые хамгаалдаг Варшавска договорто хабаатай оронуудай аха дүү арминуудтай дайшалхы хани барисаагаа, харилсаа холбоогоо улам бэхижүүлхэ ёһотойбди.

Октябриин революциин гал дүлэн соогуур мүндэлһэн Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүд дайн байлдаанай һүреэтэ жэлнүүдтэхи бэрхэтэй шалгалтые нэрэтэй түрэтэйгөөр дабажа гараа. Манай социалис гүрэнэй дайсадые илажа, алдар солоёо дуудуулһан эдэнэр дайшалхы мэргэжэл шадабаряа үдэр бүри улам нарижуулан һайжаруулжа байдаг.

Совет Арми, Далайн-Сэрэгэй Флот Эхэ ороноо хамгаалхаар ходоо бэлэн байна.

ФРОНТОВИК—СЛЕСАРЬ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай эхилһэнэй һүүлээр арбан найма наһатай Петр хүбүүн Совет Армиин сэрэгэй албанда мордоһон байгаа. Уданшьегүй фронт эльгээгдэжэ, байлдаанудта хабаадалсаһан юм. Тиихэдээ оло дахин шархатаа. Дайсанай гарта орожо, зобоогдоо, тамалагдаа, үхэхэһөө бэшые үзөө. Дайсанай эзэмдэһэн газарнуудые Совет Армиин сүлөөлһэнэй һүүлдэ Петр Филимонов концлагерьһаа табигдажа, нютагаа бусаһан байна. Дайшалхы габьяагай түлөө Улаан одоной орденоор шагнагданхай.

Нүхэр Филимонов тэрэ гэһэнһээ хойшо Улаан-Үдын судна заһабарилгын заводто пароэнергическэ ажахын заһабариин участогта слесареэр ажаллана. Дааһан хэрэгтээ оролдосотойгоор хандадаг байһан дээрэһээ али бүхы хүдэлмэриие жэншэд гүүлэнгүй ходо дүүргээд байдаг. Илангаяа үбэлэй хүйтэнэй үедэ заводтоо халуун уурал үгэлгые таһалдуулнагүй. Энээндэ слесарь Филимоновой хэһэн хүдэлмэри тон ехэ.

Энэ эрхим слесарьнай ходоо магтаалтай ябадаг, грамотада, шанда хүртэдэг.

Д. БАЛДАНОВ.

АЛДАР СОЛЫН ҮДЭШЭ

ГУСИНООЗЕРСК. Эндэхи городой ажалшад Культурынгаа ордондо сугларжа, Совет Арми, Далайн-Сэрэгэй Флодой 48 жэлэй ойдо зорюулагдаһан үдэшэ үнгэргэбэ. Тэрэ үдэшэдэ граждан, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнуудта хабаадалсагшад, үйлэдбэриин түрүүшүүл, нютагай залуушуул уригдажа ерэһэн байна.

«Сэрэгэй алдар солын» үдэшэ дээрэ аймагай военком Заббаров эндэ суглараагшадай урда богонихон мэдээсэл хээ. Удаань шахтоуправлениин парткомой секретарь, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда танкист ябаһан нүхэр Медведьев дайнай хатуу шэрүүн жэлнүүд тухай хөөрэжэ үгөө. Ордондо суглараагшадай дунда үбсүгээрээ дүүрэн орден, медальнуудые зүүһэн, мүнөө пенсидэ гараһан Ф. В. Шахардуев үгэ хэлэжэ, бултанай анхарал татаба. Энээнэй удаа нютагай залуушуул хатар, наада эмхидхэжэ, үдэшэ срой болотор сэнгэһэн байна.

Культурын ордоной библиотекын хүдэлмэрилэгшэд Совет Арми, Далайн-Сэрэгэй Флодой үдэртэ зорюулан, тусхай номуудай выставкэ эмхидхэһэн байгаа. Выставкэдэ табигдаһан номуудайнь дунда алдарта совет сэрэгшын харуулһан габьяа, баатаршалга тухай һонирхолтой номууд олон.

Л. СЛЮНКИНА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай ветеранууд, (зүүн гарһаа): «Алдар соло» медальнуудай кавалер Н. Ф. Суворов—Кабанскын совхозой хүдэлмэришэн, Советскэ Союзай Герой И. М. Котов—инвалид, Советскэ Союзай Герой И. П. Потехин— Зэдын комбинадай Холтосоной уурхайн хоёрдохи участогай начальник.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

СССР-эй ОБОРОНЫН МИНИСТРЭЙ ПРИКАЗ

..66 оной февралиин 23. № 28 Москва хото

Нүхэд солдадууд, матросууд, сержантнууд ба старшинанууд!

Нүхэд офицернүүд, генералнууд, адмиралнууд болон маршалнууд!

Запаста, отставкада байһан, Армиин ба Флодой ветеранууд!

Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 48 жэлэй ойе манай Эхэ ... мүнөөдэр һайндэрлэжэ байна. Социалис эсэгэ оронойнгоо амгалан ...лые, аюулгүй байдалые найдамтайгаар хамгаалдаг Зэбсэгтэ Хүсэ...дээ совет арад инаг дуратайгаар ёһолон хүндэлнэ.

Мүнөө жэлэй энэ һайндэр КПСС-эй XXIII съездэ оронойнгоо бэл...э байһан гайхамшаг үедэ тэмдэглэгдэхэнь. Хүдэлмэришэд, таряашад ...юн интеллигенци коммунис байгуулалтын хэрэгтэ шэнэ амжалтануу...е түйлажа, энэ съездые угтахаар эрмэлзэнэ. Эдэнэр долоон жэлэйн... түсэб дүүргээд, арадай ажахын 1966 оной түсэбэй даабаринуудые ...ргэхын тула шармайн ажаллана, оронойнгоо экономико саашадань ...жөөхын, эрдэм болон соёлоо дэбжээхын, совет хүнүүдэй байдал ...ы һайжаруулхын тула партиин тодорхойлон хараалһан хэмжээ ябуул...ууды е бодото дээрэнь бэелүүлхээр шиидэнхэй.

Советскэ Союзай Коммунис парти, Советскэ правительство манай ...н доторхи коммунис байгуулалтада, бүхы дэлхэй дээрэхи социализ... ба хүгжэлтэ дэбжэлтын хэрэгтэ таарамжатай эрхэ байдал хангаха ...ргоор, амгалан байдалай, арадуудай хани барисаанай, сүлөөтэй... бэеэ даагаад хүгжэхэ эрхыень дэмжэхэ гол ёһонуудые үндэһэ ...дог ленинскэ гадаадын политика сэхэ, шууд бэелүүлнэ.

...үгөөр США-гай империалистнуудай, НАТО-гой талаар тэдэнэй ...нигуудай эзэрхэг түримхэй ябуулгын һүжэрөөгдэһэнһөө уламжалан, ...хоорондын байдалай бүри түгшүүрилтэй боложо байһые совет хү...дэй хараада абангүй байха арганьгүй. Вьетнамда, дэлхэйн бүмбэр...й бусад орон нютагуудта американска сэрэгшэдэй дээрмэдэхы ...лгын, ФРГ-гэй засаг баригша бүлэгүүдэй үһөө нэхэлгын ба милита...ын политикын, США-гай туһаламжаар ядерна зэбсэгтэй болохо ...н тэдэнэй хорото эрмэлзэлгын амгалан байдалда али тухай аюултай ...ыень манай арад һайн мэдэнэ.

Империализмын хорото хархис ябуулгануудай улам һүжэрөөгдэжэ ...када, социалис хани нэгэдэлээ саашадань бэхижүүлхэ шухала, дай... ба түримхэйлэлгын хүсэнүүдтэ эрид шанга харюу сохилто үгэхэ ...ла байһые манай парти, правительство хараада абана.

Коммунис парти, Советскэ правительство манай гүрэнэй оборонно ... шадалые хүгжөөхэ, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй дайшалхы хүсые ...м шангадхаха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулна.

Нүхэд солдадууд, матросууд, сержантнууд ба старшинанууд!
Нүхэд офицернүүд, генералнууд, адмиралнууд болон маршалнууд!
Запаста ба отставкада байһан, Армиин болон Флодой ветеранууд!
Бүгэдэ арадай һайндэрөөр—Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 48 ...й ойгоор дашарамдуулан таанадые амаршалнаб!

Сэрэгэй, политическэ бэлэдхэлэй талаар, түрэл Коммунис партиингаа ...II съездые эрхим һайнаар угтахын түлөө социалис мүрысөөндэ шэ...ажалта түйлахыень Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй бүхы албатанда хүсэнэб. Совет сэрэгшэд! Сэрэгүүдэй дайшалхы бэлэн байлгые саг үргэлжэ ...лүүлэгты, сэрэгэй хэрэг оролдосотойгоор шудалагты, өөһэдынгөө ...жэл шадабариие ходоо нарижуулан һайжаруулагты, частьнууд ...рабльнуудтахи журам болон уставной гуримые бэхижүүлэгты. Ма... арадай, Коммунис партиин, Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй баатарлиг ёһо зан...уудые нарин һангинаар сахигты, улам арьбадхагты!

...циализмын ороной сэрэгшын нэрэ соло ба хүндые дээрэ үргэжэ ...ты! Ходоо һэримжэтэй байгты, дайшалхы союзнигуудтаяа—социа... оронуудай сэрэгшэдтэй хамтадаа ямаршье түримхэй дайсаниие бу... сохихоор ходоо бэлэн байгты!

...вет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 48 жэлэй ойе тэмдэглэн ЗА...ХАМНИ:

...үнөөдэр, февралиин 23-да, нютагай сагаар 20 часта манай Эхэ ...й ниислэл—герой-город Москвада, союзна республикануудай түб ...уудта, мүн герой-городууд Ленинград, Волгоград, Севастополь, ...ссэдэ, баатар-хэрэм Брестдэ артиллериин 20 буудалгаар салют хэхэ.

...н габьяата Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй 48 жэлэй ой мандаха бол...й!

...Арми болон арадай эбдэршэгүй бата нэгэдэл мандаха болтогой!
Манай бүхы илалтануудые үүсхэгшэ, эмхидхэгшэ—Советскэ Сою... агуухэ Коммунис партида алдар соло!

СССР-эй Оборонын министр,
Советскэ Союзай Маршал Р. МАЛИНОВСКИЙ.

НУУР ДЭЭРЭ—МОТОЦИКЛИСТНҮҮД

Совет Арми, Далайн-Сэрэгэй ...лодой байгуулагдаһаар 48 жэ... ойдо зорюулагдаһан һонир...той мүрысөөн Галуута нуур ...рэ үнгэрэгдөө. Республикын ДОСААФ-ай спортсменүүд эндэ ...ржа, мүльһэн дээрэ мотоцик... урилдаа. 350 кубическа ...рэй мотоциклаар урилдаа... болоходо хүн зон дүү... сугларанхай байгаа. Эндэ ...ро Лаптев бултанһаа һайн ... харуулжа, түрүү һууриида га... Энэ нүхэрнай 1600 метрэй ... нэгэ минута 24 секундэ соо ...алһан байна. Хоёрдохи, гурба... һууринуудые Анатолий Бур...ций, Федор Черных гэгшэд ...э. Эдэнэрэй удаа 175 кубиче... метрэй мотоциклаар урилда... сооһоо В. Богданов эрхимлээ.

А. ВИШНЯКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: сэрэгшэд ракетэ шудалжа байна.

ТАСС-ай фото.

ДАЛАЙ СЭДЬХЭЛТЭЙ ХҮН

Һүхэ баринхай боро самсатай хүн сарай дээрэ солбоноор гараадхиба. Мэтэр гэһээр хүшалтыень хуулажа захална. Нэгэ, хоёр... арбаад дараанса газарта даржаганаһаар хиидэшэбэ. «Энээнээ задалжа өөгөөд лэ, тугалай далабшые мэнэ хүшахаб даа»—гэжэ тэрэ һанана. Хирэ хирэ нара харасагаана. Яаражал байһан хөбэртэй. Теэд гэнтэ... халта гэшхээд лэ, һарбагад гэхэтэйгээ адли газарта хэбтэбэ.

«Яараһан—даараха»—гүбэд гээд гүйжэ бодоһоор иишэ тиишээ харасагаагаад, унажа хэбтэхыемни хэншье хараагүй гэжэ мэдэхэдээл, гэмтээһэн гараа барижа үзэбэ. Халуун дээрээ хамаагүй һэн, байн байтараа яншажа, үбдэжэ ороходонь, врачта ошоогүйдэл аргагүй болоо бшуу.

Бюллетеньдэ гарабашье, модошо дарханай һарабшаяа задагайгаар орхижорхёогүй. Гансаараа бариһан хойноо өөрөөл барижа дүүргэхэб гэжэ шиидээд, нээрээшье, бараа. Гар тухайгаа хэлээгүй. Теэд тэрэнь һүхэшье адхаха, жэмлэхэ аргагүй байһан юм. Һалгайгиараа оролсоо... Үдэр үнгэржэл байха, тугалнуудай хурада сохюулжа байхань һайн гээшэ аал?

Энэ ушар үнгэрэгшэ намар болоһон юм. Тиихэдэ Убаша Хоборкович эдэ бүгэдэ тухайгаа шог наадатаяа холижо байжа нэмдаа зугаалаа һэн. Гарынь үшөө эдэгээгүй, мүнөөхил һалгай гараараа сайгаа аягалжа ууна. Хаанаһаа иимэ тэсэбэри, бэеэ хайрлахагүй зан энэ хүндэ бии гээшэб гэжэ гайхажа һуугааб.

Тиихэдэ Убаша Хоборкович намда залуудаа ороһон дорюун сэгшын моряагай дүрэ харуулба. Мүн аяар арбан хоёр жэл уһан-сэрэгэй алба хэһэнээ, дэлхэйе тойроһон тамаралгада ябаһанаа зугаалладань, мүнөө ямар хүн бэ гэжэ мэдэхэдээл, «далай сэдьхэлтэйл» хүн байна гэжэ һанахат.

Энэ хүнэй залуу наһан талаар, хүнгэхэнөөр үнгэрөөгүй юм. 1928 он... Комсомолой бүлэгэй ударидагша ябаха зуураа, нюдарган баяшуултай, элдэб бандатай тэмсэнэ, нютагтаа шэнэ байдал зохёолсоно.

Гэбэшье эгээл һайхан наһаниинь далай дээрэ үнгэрөө. Далай тэрэнэй этигэл найдалай үлгы, эрэлхэг зоригой, үнэн сэхэ ябахын шэрүүн һургуули байһан юм.

Убаша Агунов хорин хоёртойдоо 1933 ондо сэрэгтэ татагдаа. Амарай Флотилида 7 жэл алба хэхэдээ, минно-торпеднэ аппарат һайса шудалаа, тэсэбэри ехэтэй, доро зүрхэтэй болоо. Тэрэнь хожомоо газар дээрэшье, далай дээрэшье, илангаяа дайнда ябахадань тон хэрэгтэй болоо бшуу.

1940 ондо Убаша албанһаа табигдаа һэн, теэд амгалан ажалай баяр үни амасаагүй. Аюулта дайсан Эхэ орондомнай халдажа, бэшэнтэй хамта энэ моряк кораблиһоо бусаха баатай болоо бшуу.

1944 оной һүүл багаар Гольфстрим гэжэ дулаан урасхалһаа бэшэ, харин зай забһаргүй боложо байгаа галта тулалдаануудһаа Баренцын далайн хүрэнгүй байһан шэнги һэн. Мэнэ хосорхоёо мэдээд дайсан аргагүй эсэргүүсэнэ.

Агуновай алба хэжэ байһан «Ехэ ангуушан» уһан доогуур ябадаг дайсанай онгосонуудые бэдэрхээ гараба. Тэрэниие хайнашеб ойрохон ябана гэжэ акустигууд тухайлба.

Заагдаһан газартань хүрөөд, командирайнгаа захиралтаар гүнзэгыдэ хаядаг бомбонуудые хаяжа захалба. Теэд ямаршье үрэ дүн үгы. Дайсанай онгосо хаанашье хорогдошоо. Манай акустигууд хэдышье далайе шагнаархаашье һаа, олоногүй.

— Дабһатай уһанай сэсэрдэһэндэ норошоһондоо уур сухалтай юумэд баазадаа тэхэрихэеэ ябабабди. Эгээл эндэ би Исаенко гэжэ туһалагшатаяа уһан дээрэ һэмээхэн бултайһан дайсанай онгосын перископ нэгэ зэргэ харажархибаб. Мэтэр гэһээр миннээр буудажа тудабабди. Тиигээд лэ юу хэлэхэбши даа, үлтэ бала татажа хаяа һэмди,—гэжэ Убаша Хоборкович хөөрэнэ.

— Командирайнгаа захиралтагүйгөөр буудаһандаа Исаенко бидэ хоёр зэмэ зонходо унаа һэмди,—гэжэ үнинэй моряк энеэнэ.

— Тэрэ тулалдаанаймнай тэмдэг энэл даа,—гэжэ ородой агуухэ адмирал Ушаковой дүрэтэй медаль харуулба.

Дайн гээшэ дайн ха юм даа. Нобшороол һаа, хосоробб гэжэ мэдэ. Дайсамнай баһа мэхэтэй бшуу.

Нэгэтэ тэдэнэй бригада Норвегиһээ бусажа ябаһан ашаанай корабль сахижа ябаа. Хэды харуултайшье һаань, дайсан судна тээшэ торпедэ табижа шадаа һэн. Уһан өөдөө айхабтар ехээр сохигдоод, суднань шэнгэжэ захалаа. «Абарагты!» гэһэн хашхаралдаан, командирай огсом шанга захиралтанууд—хуу худхаршаба. Бурьялжа байһан далай руу хүнүүд һүрэн, шэнгэһэн кораблиһаа саашаа тамархаяа оролдоно.

Тиихэ зуура манай зарим «ангуушад» дайсаниие хюдажа, нүгөөдүүлынь уһанда унагшадые абарна.

Тэдэндэ эгээн түрүүн Агуновай онгосо дүтэлжэ ошобо. Убашын харахада, хоёр басагад кораблиин хажууда тамаржа ябабад. Эсэжэ тамираа алдаһан басагад мэнэл уһан доро хэтэ мүнхэдөө орошохоор ябана.

Иигэжэ һанамсаараа старшина залд гээд, олон юумэ бодонгүй сэбдэг хүйтэн уһа руу һүрэшэнэ. Удангүй һуларшаһан, һалаганажа байһан басаганиие бэе моряагай шанга гарнууд соо байгаа һэн. Тэрэ хоёрдохи басагыень, үшөө хоёр эрэшүүлые абараа.

Торпедистнүүдэй отделениин командирай энэ жэшээ матросуудые зоригжуулба. Тэдэнэй кораблиинхид бүхыдөө 17 хүниие абараа һэн. Амяа абарагдагшадай баярлаһан гээшэнь аргагүй ааб даа. Тэдэ хоёр басагад һүүлдэнь гэртээ урихаяа хара хүрин шарайтай старшинае үнихэн бэдэрээ, чаһтьдсань оло дахин бэшээ бэлэй.

1945 он. Москва. Улаан талмай. Хорото дайсанаа дараһан, арадуудые сүлөөлһэн агуухэ Совет Армиин чолкнууд болон дивизинүүд һүр жабхалантайгаар алхалалдана. Уһан сэрэгшэд үнгэрнэ. Һомондо тудуулһан, далайн шуурга үзэһэн Улаан туг доро хара шарайтай буряад хүбүүн Убаша Агунов ябалсана...

Тэрэ 1945 оной ноябрь һарада гэртээ бусажа ерээ һэн. Сээжэдэнь дүрбэн медаль яларжа байгаа: Заполяриие сүлөөлһэнэй түлөө, Германиие дараһанай түлөө, Дайшалхы габьяагай түлөө, теэд зүрхэндэ дүтэ һанагдахань Ушаковой медаль байгаа бшуу. Тэрэнь мүнөөшье далайн сэнхир... һанулһаар байдаг.

Убаша Хоборкович мүнөө хамтын хэрэгтэ бүхы сэдьхэлээ үгэлсэн, тэрэл урагшаа эрмэлзэһэн хэбээрээл ажаһууна, ажаллана. Комсомолойшье ажабайдал, фермыншье ажал хэрэгүүд, политикашье—хуу тэрэниие һонирхуулна, санаа бодолынь эзэлнэ. Дутуу дундануудые шүүмжэлжэ, шанга эрилтэ хүнүүдтэ табижа байхынь ходо харагдана.

Стол дээрэнь журналнууд хэбтэнэ. Тэрэнэй нэгэн «Советский воин» гэжэ журнал.

— Кораблиин шэнэ техникээр һонирхонолби даа,— гэжэ тэрэ энеэбхилнэ.—Ехэл нарин, бэрхэл болошоо байна даа.

Далайн сэдьхэлтэй хүн гээшэмнай иимэл байна даа. Иимэл хүнүүдэй нэгые Леонид Соболев далайн сэдьхэлтэй гэжэ нэрлээ хаш. Коммунист Убаша Агуновай, Нугын модошо дарханай дабажа гараһан ехэ ажабайдалай зарим талань лэ эндэ хэлэгдэбэ.

Л. ТАПХАЕВ.

Улаан-Үдэ хото.

Великобританиин Премьер-Министр Москва ерээ

МОСКВА, февралиин 21. (ТАСС). Великобританиин Премьер-Министр Гарольд Вильсон Советскэ правительствын айлшан боложо, албанай хэрэгээр мүнөөдэр Москва ерэбэ.

Шереметьевскэ аэродром дээрэ энэ айлшание СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин болон бусад совет гүрэнэй тушаалтад уттаа.

СССР-эй ЗЭБСЭГТЭ ХҮСЭНҮҮДЭЙ ҺАЙНДЭРЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

МОСКВА, февралиин 21. (ТАСС). Бүгэдэ арадай һайндэрэй урда тээхэнэ Советскэ Союзай Геройнууд генерал-полковнигууд Н. А. Новиков, А. Ф. Хренов, генерал-майор А. П. Дорофеев, полковник А. И. Пешков гэгшэд М. И. Калининай нэрэмжэтэ Таманска твардейскэ мотострелково дивизиин сэрэгшэдтэ айлшаар ерээ. Эдэнэр граждан дайнай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ Эхэ ороноо хамгаалагшадай гаргаһан габьяанууд тухай хөөрэбэ. Соединениин залуу солдадууд болон офицернүүд сэрэгэй, политическэ һуралсалай талаар туйлаһан амжалтанууд тухайдаа айлшадта хөөрэжэ үгөө.

Эдэ үдэрнүүдтэ СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй түбэй музей соо хүн зон олон. Айлшадай тоодо сэрэгэй элитэ мэдээжэ начальнигууд, дайнай геройнууд бии. Музейдэ ерэһэн Советскэ Союзай маршал И. С. Конев, армиин генерал П. И. Батов, генерал-лейтенант Н. И. Бирюков партизан соединениин командир ябаһан Советскэ Союзай Герой В. А. Карасев гэгшэд Московско гарнизоной залуу сэрэгшэдэй, пионернүүдэй урда үгэ хэлээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Холодильнигуудые бүтээлгын талаар амжалта туйлаһанай түлөө 430 хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба алба хаагшад СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1966 оной февралиин 21-нэй Указаар СССР-эй орденууд, медальнуудаар шагнагдаа.

СССР-эй Госпланай 45 жэлэй ой

МОСКВА, февралиин 21. (ТАСС-ай корр.). Эмхидхэгдэн байгуулагдаһаар 45 жэлэйнь ойн урда тээхэнэ СССР-эй Госпланда тусхай выставкэ нээгдээ. Эндэ СССР-эй Арадай ажахын гүрэнэй центральна архивай материалнууд, документнүүд табигдаа. Эдэнь Госпланай түүхэ тухай, совет индустриин, социалис хүдөө ажахын хүгжэлтэ тухай хөөрэнэ.

Выставкэ дээрэ СССР-эй Госпланай Президиумэй заседаниинуудай протоколнууд, табан жэлэй түсэбүүдые табилгатай, индустриин тус тус һалбаринуудые хүгжөөлтэтэй холбоотой материалнууд табигданхай.

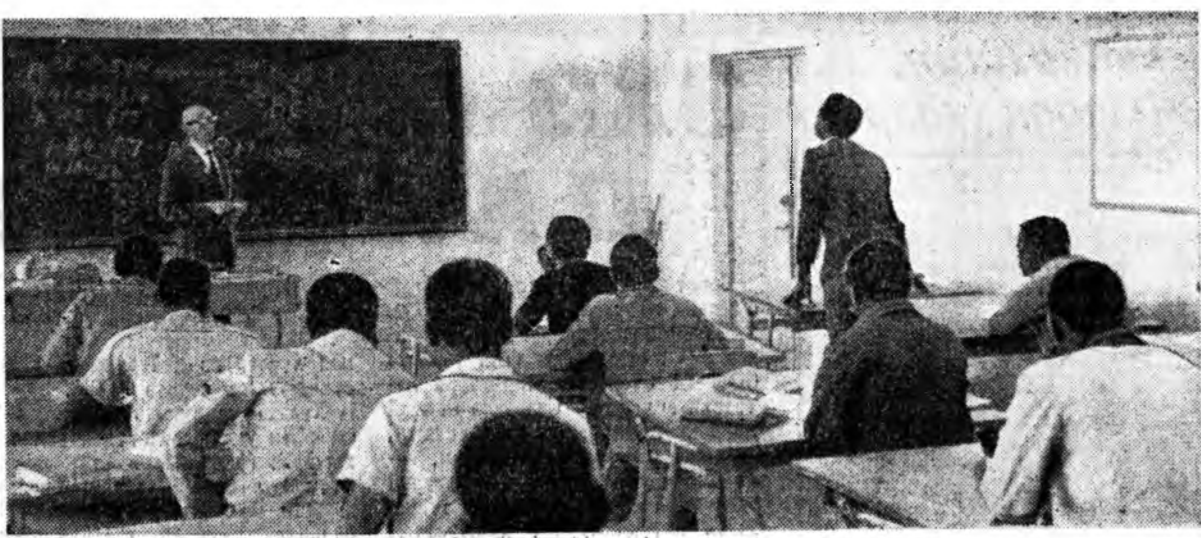

Эфиопи. Тан гэжэ нуурай э... дэхи Бахр-Дара городто үндэр ... шын ордон бодхоогдонхой. Энэ ... шэл бетон хоёрһоо баригдаа ... Эфиопиин арадта Советскэ Союз... бэлэглэһэн политехническэ дэ... һургуулиин ордон гээшэ. Энэ ... руул гэр соо һуралсалай класс... лаборатори, мастерскойнууд, ап... ва зал, медпункт, хүдөө ажах... машинануудай павильон бии. Э... 500 гаран студент һурана. һа... жэлнүүдтэ энэ дээдэ һургу... олон мэргэжэлтэдые һурган га... жа эхилхэнь. Совет мэргэжэл... институдай һуралсалай хүдэлмэ... дэ туһална.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: машина барил... черчениин хэшээлдэ. Совет мэр... жэлтэ В. И. Молотков хэшээл ... гэргэжэ байна.

АПН-эй фото.

ГАЙХАМШАГ ДОКУМЕНТ

ЛЕНИНГРАД, февралиин 21. (ТАСС-ай корр.). Гайхамшаг документ. Промышленностиин, хүдөө ажахын, барилгын, арад зоной байдал һайжаруулхын тула хэгдэхэ асари ехэ хүдэлмэриин программа!—гэжэ КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проектые Ижорско заводой хүдэлмэришэд сэгнэнэ.

— Бидэнэр эдэ түсэбүүдые өөһэдынгөө ажалаар бодото дээрэнь бэелүүлхэбди,—гэжэ прокатна станай ахалагша вальсовщик, коммунист **Н. И. Иванов** ТАСС-ай корреспондентдэ хэлэбэ.

ЗҮБ ХАРАА ШУГАМ

ДОНЕЦК, февралиин 21. (ТАСС). «Октябрьский» шахтада февралиин 20 хүдэлмэриин үдэр байба. Шахта руу буухын тула горнягуудай суглардаг таһалганууд соо шэнэ табан жэлэй түсэб тухай партиин Центральна Комитедэй Пленумэй һайшааһан КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект тухай гол хөөрэлдөөн болоно.

— Зүб хараа шугам. Партимнай хүдэлжэ байдаг предприятинуудаа зүбөөр ашаглаһанай үндэһөөр, хүдэлмэришэнэй тоое олон болгонгүй, нүүрһэ бүри ехээр малтан абаха гэжэ бидэнэртэ, нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдтэ зааба. Энэнь тон зүб!—гэжэ шахтын начальник инженер **И. С. Дзигора** ТАСС-ай корреспондентдэ хэлэбэ.

ШЭНЭ ШАТА

МОСКВА, февралиин 21. (ТАСС). Ниитын үйлэдбэриин бүридэлые улам һайжаруулха, ороной экономическа хүгжэлтэдэ муугаар нүлөөлһэн ушарнуудые зайсуулха гээшэ шэнэ табан жэлэй түсэбэй гол шэглэлнүүдэй нэгэн болоно гэжэ академик **Н. П. Федоренко** ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ. Энэ табан жэлэй онсо зүйлынь юуб гэхэдэ, хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүгжэхэ темпые промышленностиин ургалтын, үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдые ба арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдые бүтээн гаргадаг һалбаринуудай темпнүүдтэ дүтэрхы болгохо зорилго табигдана.

БАЯРТАЙБДИ, ЗОРИГТОЙБДИ

Бидэнэр, Улаан-Үдын хилээмэнэй заводой хүдэлмэрилэгшэд, түрэл партиингаа тунхаглаһан шэнэ табан жэлэй түсэбэй Директивэнүүдэй проектые баяртайгаар угтабабди! Тоонуудаар, баримтануудаар танилсаад байхадаа, үшөө һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилхэ дуран хүрэнэ.

Табан жэлнүүд, долоон жэл... Илалта, дэбжэлтымнай табсангууд, коммунизм тээшэ зориһон арад зонoймнай үргэн харгынууд. Бидэнэр эдэ харгынуудаар Коммунис партиингаа хүтэлбэри доро илалтаһаа илалтада дабшанабди.

«Продуктнуудай шэмэ ба амтые бүри һайн болгохо, ассортиментыень үргэдхэхэ, бүри үзэмжэтэй болгохо» гэжэ Директивэнүүд соо хэлэгдэнэ. Эдэ үгэнүүд манда сэхэ хабаатай. Гэбэл мүнөө КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, манай коллектив ажалдаа нэгэшье голодоһо гаргангүй, түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэтэйгээ хамта шанар һайнтай продукци үгэхын түлөө оролдоно.

Партиин Директивэнүүд совет хүн бүхэнэй зүрхэндэ бүхөөр хадуугдажа, ажалаймнай үдэр бүхэнэй шугам болохол.

Л. ВАСИЛЬЕВА,
Улаан-Үдын хилээмэнэй заводой инженер.

ШЭНЭ АЖАЛ ХЭРЭГҮҮДТЭ ЗОРИГЖУУЛНА

ФРУНЗЕ, февралиин 21. (ТАСС-ай корр.). Киргизэй ажалшад СССР-эй арадай ажахые 1966—1970 онуудта хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проекттэй һонирхон танилсажа байна.

— Манай ороной саашанхи хүгжэлтын арга боломжонууд ажалай шэнэ баатаршалгада зоригжуулна,—гэжэ Иссык-Кулиин районой хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин түсэблэлгын таһагай начальник Т. Коромбаев хэлэнэ.—Үнгэрэгшэ жэлдэ район доторхи орооһо таряанай ургасын дундуур хэмжээн 24,2 центнер гэхэ гү, али түсэбһөө 3 центнер шахуугаар дээшээ байһан юм. Энэ жэлдэ бүри ехэ ургаса туйлахаар бодомжолнобди. Тарилгада бэлэдхэл дүүргэгдээ, үбэлжэлгэмнай тарза хороолтогүйгөөр үнгэрнэ.

Республикын промышленна предприятинуудай цехүүд, колхозууд ба совхозуудта Директивэнүүдэй проект тухай хөөрэлдөөнүүд болоно. Энэ шухала документые һайнаар тайлбарилан ойлгуулхын тула Киргизэй КП-гэй ЦК-гай агитаторнууд, пропагандистнуудай бүлэгүүдые эмхидхэн, һаядаа холын районуудта эльгээхэнь.

БҮРИ ҺАЙНААР ХҮДЭЛМЭРИЛХЭБДИ

Уралан нарижуулгын гуша гаран дурадхал оруулһан байхаб. Шэнэ табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проект соо найруулагдаһан даабаринуудые бүри түргэн, һайнаар дүүргэлтэдэнь коллективтээ туһалхын тула техническэ үшөө хэдэн шэнэ арганuудые ойрын жэлнүүдтэ үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхэ гэжэ оролдохоб. Манай заводойхид ороной экономико болон соёлые хүгжөөхэ шэнэ программые үнэн зүрхэнһөө һайшаан угтаа. Энэ программа бүхы совет арадай хүсэл эрмэлзэлые харааda абана.

С. МИНАЕВ,
Нэгэдэхи подшипнигай заводой слесарь.

Москва.

ИИМЭ ТҮСЭБ ҺАЙШААНАБДИ!

Табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проекттэй бидэ, манай нүхэд ехэтэ һонирхон танилсаабди. Энэ документын мүр бүхэн совет арадай ажана байдал тухай, түрэл гүрэнэйнгөө экономикые улам бэхижүүлхэ гэһэн анхарал оролдолгоор нэбтэрэнхэй.

Манай № 3 домнын хүдэлмэришэд КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгаа дүүргээ. Жэлэй эхилхэһээ хойшо түсэбһөө гадуур 4 мянган тонно шэрэм шудхагдаа. Саашадаашье имэл эршэтэй, оролдосотойгоор ажаллахабди.

Ю. ПУДИНОВ,
А. ПРАСЛОВО,
Г. ВЕРХОВЦЕВ,
Ю. ЯНКОВ—
В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ металлургическа комбинадай мастернууд.

ЧУКОТКО МОСКВАЕ ШАГНАНА

АНАДЫРЬ (Чукотско национальна округ). Февралиин 21. (ТАСС-ай корр). Чукоткын нюдэ алдама нэлэнхы тундрада, холын нүүдэл стануудта оро үсхэлгын хэдэн арбаад бригада бии юм. СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа партиин XXIII съездын Директивэнүүдэй проектые Москвагай радиогой дамжуулхадань, эндэхи орошод тон анхаралтайгаар шагнаа.

Энэ документтэй танилсаад байхадаа, Эхэ оронойнгоо түлөө омогорхолой мэдэрэл, бүри һайнаар ажаллаха хүсэлэн түрэнэ гэжэ «Канчаланска» совхозой орошон, партиин XXIII съездын делегат, Социалис Ажалай Герой Иван Арента хэлэбэ. Мүнөөнэй табан жэл соо Чукоткын ажалшад хойто хизаарай алта, туулга, ангай арһа ба бусад баялигуудые бүри ехээр үгэхэ.

Зорилгоёо дүүргэхээр бэлэн

Шулуу нүүрһэ малтан абалгые ехэдхэхэ тухай «1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэбүүд тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй» проект дотор заагдана, тодорхой тоо, баримта дурдагдана. Шулуу нүүрһэ нээмэл аргаар малтан абаха түрүү арга үргэнөөр хэрэглэгдэхэ. Тиигэжэ 1970 ондо малтагдаха шулуу нүүрһэнэй бүхы хэмжээнэй 28 процентнь нээмэл аргаар малтан абтаха гэжэ хараалагдаба.

Энэ бага бэшэ. Манай Галуута-Нуурай шулуу нүүрһэшэд партиингаа табиһан зорилго дүүргэхээр бэлэн, өөһэдынгөө хубитые оруулха байһанаа мэдүүлнэ. Шахтануудтамнай нээмэл түрүү арга хэрэглэгдэхэ, тэрэнэй ашаар шулуу малтан абалга ехэдхэгдэхэ юм. Ойрын жэлнүүдтэ Холбоолжоной разрезэй хоёрдохи ээлжээн ашаглалгада тушаагдаха. Энээнэй ашаар жэлдээ 600 мянган тонно гэхэ гү, али шулуу нүүрһэнэй 50 процентнь нээмэл аргаар малтагдадаг болохо. Имэ зорилго дүүргэхын тула бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэхэ, Гусиноозерск хотые Холбоолжоной разрезтэй, шулуу нүүрһэ зөөхэ түмэр замай тусхай лини барихаар хараалнабди.

Манай коллектив шэнэ табан жэлдэ ехэ ажал хэхэ зорилготой. Тэрэниие бодотоор бэелүүлхэ харгы зам партимнай заажа үгэбэ.

И. МЕДВЕДЕВ,
Галуута-Нуурай шахтоуправлениин парткомой секретарь.

Забастовконуудай долгин бүхы Греци гүрэн соогуур эбхэрбэ. Городуудай үйлсэнүүдтэ 150 мянга гаран ажалшад гаража, салин хүлһэ дээшэлүүлхые эринэ. Хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай муниципалитет, общинануудай, эмхи зургаануудай забастовко хадаа ороной бүхы ехэ городуудай ажабайдалые хэдэн хоногой туршада тад ондоо болгобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: забастовкын үедэ Афина городой үйлсэдэ бог шорой хамагдаагүй үлэшоо.

ТАСС-ай фото.

КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект тухай гадаадын оронуудай хэблэл иигэжэ бэшэнэ

Франциин компартиин гэшүүд олон болоно

ПАРИЖ, февралиин 21. (ТАСС). Партийна документнүүдые һэлгэхэ, 1966 ондо гаргагдаһан шэнэ түхэлэй партбилетүүдые үгэхэ кампаниин эхилһэнһээ хойшо Франциин Коммунис партиин зэргэдэ 15 мянган шэнэ гэшүүд ороо. Энээн тухай мүнөөдэр мэдээсэхэ зуураа, «Юманите» газетэ иигэжэ онсолон тэмдэглэнэ. Компартиин гэшүүдэй олон боложол байһан ушар олониитэтэй партиин холбоо барисаанай үргэдэжэ байһые гэршэлжэ үгэнэ.

Мүнөө үедэ хамта дээрээ ФКП-гэй 19 мянган ячейкэ бии, тэдэнь 1962 онойхиһоо гурба мянгаар олон гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ.

Кваме Нкрума ДРВ орохоёо мордобо

АККРА, февралиин 21. (ТАСС). Вьетнамай Демократическа Республикын президент Хо Ши Минэй уряалаар Ханой орохоёо Ганын президент Кваме Нкрума мүнөөдэр мордоо. Гадаадын хэрэгүүдэй министр Квейсон-Секки, худалдаа наймаанай министр Квези Арма, Ганаһаа ООН-ой дэргэдэ байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшэ Ф. Архурст болон бусад тусхай тушаалта хүнүүд президент Кваме Нкруматай сугтаа ошолсоо.

Сенаторай мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 21. (ТАСС). Вьетнамдахи дайн байлдаа саашадань хэхын, үгэдхэхын тулада 4,1 миллиард доллар һомолхоор хараалһан хуулиин проектые США-гай правительствын баталан абахые буруушааһан үгэ сенатор У. Морзе хэһэн байна.

Пенсильвани штадай шажан эрхилэгшэдэй байгуулһан «Вьетнамай талаар комитет» гэжэ пацифис организациин гэшүүдэй үмэнэ Харрисбергдэ үсэгэлдэр үгэ хэлэхэдэ, тэрэ иигэжэ мэдүүлээ. Энэ хуулиин проектын түлөө дуугаа үгэһэн сенатор Вьетнамдахи дайн байлдаае үргэлжэлүүлэн үргэдхэхын түлөө дуугаа үгэһэн болохо.

Урда Вьетнамай патриодуудай ябуулга

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 21. (ТАСС). Данангдахи американ сэрэгэй бааза шадарай хэдэ хэдэн пунктнуудые Урда Вьетнамай сүлөөрэлгын армиин сэрэгшэд сүүдхын турша соо миномёдуудаар буудаа.

Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор Дананһаа урагшаа 10 километртэ байдаг Америкын далайн-сэрэгэй пехотын артиллерийскэ батарейн ээлжэ байһан газарые, ябаган сэрэгэй батальонуудай нэгэнэй штабые буудаһан байна. Баазаһаа хойто тээхи Сайгоной сэрэгүүдэй түрүү пост миномёдоор буудуулаа. Америкынхид болон туһамаршадай сэрэгүүдэй подразделенинүүд хохидолдо ороһон байна.

БОЛГАРИ

СОФИ, февралиин 21. (ТАСС). Совет ороной шэнэ табан жэлэй түсэбые манай арад Советскэ Союзай бүхы үнэн сэхэ ханинар шэнги угаа ехэ һонирхолтойгоор угтаба гээд «Работническо дело» газетэ редакционно статья соогоо бэшэнэ. Совет аха дүүнэрэйнгээ туйлаһан амжалтануудаар, коммунизмын хэрэгтэ тэдэнэй хизаарлашагүй үнэн сэхэ байлгаар бидэнэр баясанабди.

КПСС-эй болохоёо байгаа XXIII съезд Директивэнүүдые баталха байна. Энэ съезд совет хүнүүдтэ угаа ехэ удха шанартай байхаһаа гадна, тэрэнэй хүдэлмэри болон шиидхэбэри уласхоорондын бүхы коммунис хүдэлөөндэ, уласхоорондын бүхы оршон байдалда угаа ехэ нүлөө үзүүлхэ байна. КПСС-эй XXIII съездые Болгариин коммунистнууд, бүхы ажалшад угаа ехэ һонирхолтойгоор хүлеэжэ байна.

Бидэнэр совет ороной шэнэ табан жэлые һайшаанабди. Ушарынь хадаа Советскэ Союзай ленинскэ Коммунис парти ябуулга хэхэдээ хүн тухай ходоодоо оролдолго гаргадаг, социалис лагериин хүсэ шадал болон нэгэдэлые бэхижүүлхые, бүхы революционно хүсэнүүдэй нягта жагсаалые шангадхахые, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал аршалан хамгаалхые, бэхижүүлхые эрмэлзэдэг гэжэ гүнзэгыгөөр этигэдэг байнабди.

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум тухай, 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект тухай мэдээсэлые Венгриин бүхы газетэнүүд февралиин 20-до толилоо. Бүхы хуудаһые эзэлһэн материалнуудайнгаа гаршагуудта «Непсабадшаг» газетэ иигэжэ онсолон тэмдэглэнэ. Шэнэ табан жэлэй бэелүүлэгдэхэдэ, ажалшадай байдал улам һайжарха, социалис оронуудтай Советскэ Союзай холбоо барисаан бэхижэхэ. Шэнэ табан жэлэй түсэбэй уласхоорондын удха шанарые тэмдэглэхэ зуураа газетэ иигэжэ заана: табан жэлэй даалгабаринуудые бэелүүлгэ аха дүү социалис оронуудай, дэлхэйн пролетариадай, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй үмэнэхи уялгануудаа совет арад дүүргэхэ гэжэ шэнээр гэршэлжэ үгэхэ.

ЮГОСЛАВИ

БЕЛГРАД. (ТАСС). Югославиин хэблэл хадаа КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй Москвада болоһон тухай февралиин 20-до мэдээсэлнүүдые эли газарнуудта толилһон, 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект соо дурсагдаһан гол даалгабаринууд тухай хөөрэжэ үгэһэн байна. КПСС-эй ЦК-гай 1965 оной мартын болон сентябриин Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд тусгаар удха шанартай гэжэ табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүд соо хэлэгдэнхэй гээд, «Борба» газетэ тэмдэглэһэн байна.

ИНДИ

ДЕЛИ, февралиин 21. (ТАСС). 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүд, КПСС-эй ЦК-гай Пленум дээрэ тэрэнэй һайшаагдаһан тухай Москваһаа абтаһан дэлгэрэнгы мэдээсэлнүүдые мүнөөдэрэй бүхы газетэнүүд толилһон байна.

«Советскэ Союзай табан жэлэй шэнэ асари ехэ түсэб» гээд, «Пэтриот» газетэ бэшэнэ.

Советскэ Союзай национальна доход горитойгоор нэмэхэ гэжэ шэнэ түсэбөөр хараалагданхай гээд «Индиан экспресс» болон «Хиндустан таймс» газетэнүүд онсолон тэмдэглэнэ.

ФРАНЦИ

ПАРИЖ, февралиин 21. (ТАСС). «СССР-эй табан жэлэй түсэбэй сэдьхэл хүдэлгэмэ хараа замууд» гэһэн гаршагтайгаар 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй удхые ЮФИ гэжэ информационно агентство тараагаа. Проектын удхые агентствын Москвадахи корреспондент дамжуулһан байгаа. Эхилһэн табан жэлэй турша соо СССР-эй национальна доход 38—41 процентээр, хүн бүхэндэ абажа үзэхэдэ бодото олзо доход 1,3 дахин нэмэхэ, тиихэдэ салин хүлһэ дээшэлүүлхэ гээшэ хүн зоной олзые дээшэлүүлхэ үндэһэ һуури болохо байна гээд проектын удха соо тусгаар онсолон тэмдэглэгдэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй шиидхэбэринүүд тухай, тэрэ тоодо хүгжэлтын табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проект тухай дэлгэрэнгы мэдээсэлнүүдые Франс Пресс агентство дамжуулаа.

ЯПОН

ТОКИО, февралиин 21. (ТАСС). «Промышленна үйлэдбэри 50 процентээр ургаха», «Хүн зоной байдал һайжаруулгада ехэ анхарал хандуулагдаха» гэһэн гаршагуудтайгаар 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэһэн КПСС-эй ЦК-гай Пленум тухай мэдээсэлнүүдые Японой мүнөөдэрэй бү... газетэнүүд толилоо. Директивэн... дэй дэлгэрэнгы удхые хэблэл ... лилно.

Мүнөөнэй уласхоорондын ор... байдалай орёо бэрхэтэй байһые ... дэрбэшье, арадай байдал улам һ... жаруулхые СССР шууд сэхээр эр... зэнэ. Энээн тухай Директивэн... дэй проект соо тусгаар анха... хандуулагданхай гээд, «Асахи» ... зетын Москвадахи корреспонде... бэшэнэ.

ИТАЛИ

РИМ. (ТАСС). 1966—19... онуудта СССР-эй арадай ажа... хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб ту... КПСС-эй XXIII съездын Директи... нүүдэй проектые Италиин хэб... тайлбарилна.

«Унита» газетэ өөрынгөө Мо... вадахи корреспондент Панкал... гэгшын корреспонденциие толи... Корреспондент Директивэнүүдэй ... удхыень найруулан корреспонде... соогоо бэшэһэн байна.

Нёдондо жэлэй сентябрь һар... баталан абтаһан шэнэдхэлгэн... саашадаа бэелүүлэгдэхээр Дирек... вэнүүд соо хараалагданхай ... «Корреьере делла сера» гэжэ г... тэ бэшэнэ.

МОНГОЛ

УЛААН-БААТАР, февралиин ... (ТАСС). СССР-эй арадай ажа... үмэнэ сэдьхэл хүдэлгэмөөр ехэ ... раа зам ойрын табан жэл соо н... дэбэ гээд, Улаан-Баатарай радио... дамжуулга соо хэлэгдэнэ. Эдэ ж... нүүдтэ Советскэ Союз коммун... тээшэ үшөө нэгэ асари ехэ ал... хэхэ. 1966—1970 онуудта СС... эй арадай ажахые хүгжөөхэ т... жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй X... съездын Директивэнүүдэй проект... тухай КПСС-эй ЦК-гай ээлж... Пленумэй тогтоолтой танилсаад ... хадаа энээн тухай этигэжэ бо... байна.

Антуан Гизенга үгы болошобо

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 21. (ТАСС). Конгын (Леопольдвиль) премьер-министр агсан орлогшо, Патрис Лумумбын ойрын соратник Антуан Гизенга оронһоо мэдэгдэнгүйгөөр үгы болошоо. Энээн тухай ЮПИ агентствын корреспондент Леопольдвильһаа мэдээсэһэн байна. Антуан Гизенга субботын һүни Конго мүрэниие гаталжа, Бра... виль ошоо гэһэн хэбэртэйгээр ... польдвилиин «Програ» газетэ б... нэ.

Нёдондо жэлэй ноябрьда гене... Мобуту орон доторхи засаг т... гартаа абаһанайнгаа һүүлээр ... туан Гизенгые гэрэйнь арест... сүлөөлһэн байгаа. Мүн тэрэ сен... һунгагдаһан юм.

Ээрхэг түримхэй ябуулгые дэмжэхэ политика

БОНН, февралиин 21. (ТАСС). Вьетнамда хэжэ байһан ээрхэг түримхэй ябуулгадань Вашингтондо Бонн али бүхы туһаламжа үзүүлхэ ёһотой гээд ФРГ-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Люкке дахяад хэлэһэн байна.

Сайгондо «туһаламжа үзүүлхэ ябадалые таараалдуулха комитедые» Баруун Германиин правитель... байгуулһан юм. Люкке энэ ком... дэй түрүүлэгшэ болоһон ба... ФРГ хадаа Америкын Холбоото Ш... дуудта «үгэжэ боломоор бүхы» ... һаламжа үзүүлхэ ёһотой гээд ... ке «Дойчландзендер» гэжэ ра... станцида интервью үгэхэдөө ... лон тэмдэглээ.

Редактор **Ц. О. ОЧИРОВ**

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-3..., отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленны...—48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40-49, идеологический—24-74, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н01393. Зак. № 155.